gemeente Houten

RONDE VAN HOUTEN

Participatielogboek

juli 2025

De Ronde van Houten

In maart 2024 zijn we van start gegaan met de Ronde van Houten. Dat doen we samen met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden.

Aanleiding

Houten heeft een betrokken karakter en daar zijn we trots op! In 2024 maakt de gemeenteraad belangrijke keuzes voor de begroting van de komende jaren. Dit komt met name door de sterk gestegen kosten en de afname van de uitkering vanuit het gemeentefonds. Voor de begroting van 2025 heeft het college voorstellen klaarliggen met bezuinigingen die een zo klein mogelijk effect hebben op de maatschappij.

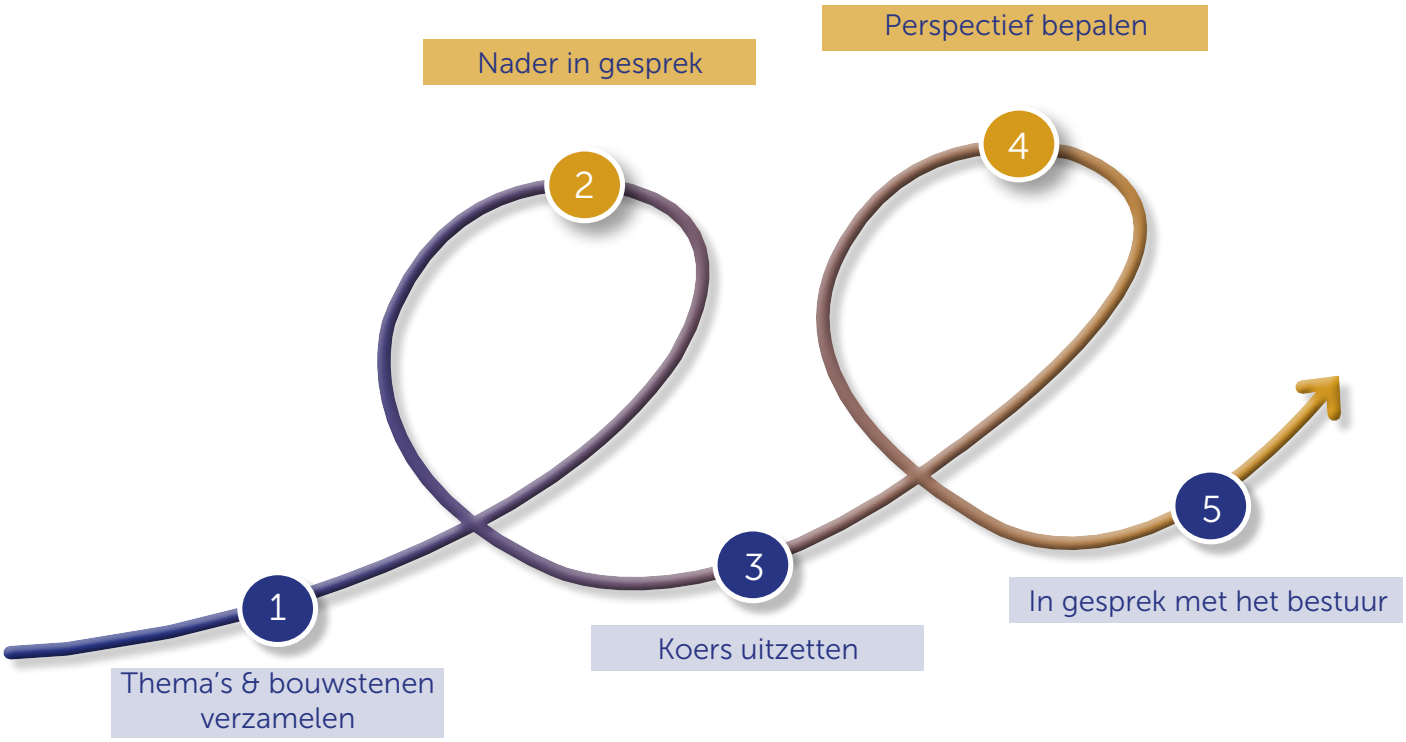
De begrotingen vanaf 2026 laten grotere tekorten zien. We gaan uit van 7,5 miljoen euro. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden die voor iedereen merkbaar gaan zijn. Daarom vinden we het belangrijk om samen met inwoners, organisaties en ondernemers ervoor te blijven zorgen dat Houten echt Houtens blijft. Samen adviseren we de gemeenteraad over het stellen van prioriteiten in de begroting van 2026.

Een vernieuwende aanpak

Met deze participatieve aanpak om tot een begrotingsadvies te komen, doen we als gemeente iets vernieuwends! Deze werkwijze is nog maar door een paar andere gemeenten in Nederland toegepast. De belangstelling voor deze aanpak groeit, omdat het zorgt voor een betere koppeling tussen het huishoudboekje van de gemeente en de lokale behoeften van inwoners, organisaties en ondernemers.

Het proces: in vijf stappen naar een begroting

Via vijf gerichte stappen werken we naar een toekomstbestendige begroting toe met draagvlak in de samenleving. Deze stappen zijn op de pagina hiernaast verder toegelicht.

1 Thema's & bouwstenen verzamelen

In de eerste stap verzamelen we de beschikbare informatie, bereiden we het gesprek met Houten voor en zorgen we voor een duidelijke communicatiecampagne die dit ondersteunt. Daarnaast delen we een eerste vragenlijst en gaan we op straat in gesprek. Zo inventariseren we welke thema's Houten belangrijk vindt.

2 Nader in gesprek

In de tweede stap gaan we op verschillende momenten en manieren in gesprek met Houten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zowel online als offline instrumenten (zie volgende pagina). Ook beginnen we met het inzichtelijk maken van de 'knoppen' voor de begrotingskeuzes. In deze stap besteden we extra aandacht aan het betrekken van groepen die minder makkelijk te bereiken zijn zoals jongeren of ouderen.

3 Koers uitzetten

Op basis van de opgehaalde inbreng uit stap 2, werken we het begrotingsadvies uit. Daarnaast stellen we een gespreksagenda voor het vervolg op.

4 Perspectief bepalen

We scherpen de koers van het concept begrotingsadvies met inwoners, ondernemers en organisaties aan. Is de inbreng op een juiste manier vertaald naar een toekomstbestendige koers? Of moeten we nog wat bijschaven? Met deze inbreng uit de samenleving werken we toe naar het uiteindelijke 'Houtens Begrotingsadvies'. Hierin staan de adviezen vanuit de samenleving benoemd.

5 In gesprek met het bestuur

Het college van burgemeester en wethouders gebruiken de inbreng uit het Houtens Begrotingsadvies en het participatielogboek bij het opstellen van de perspectiefnota van 2026. Een kopgroep van inwoners die vaker heeft meegedacht, reageert op de voorgestelde perspectiefnota. En hoe de inbreng uit het Houtens Begrotingsadvies daar een plek in heeft gekregen. De gemeenteraad benut deze inbreng bij het vaststellen van de perspectiefnota. Uiteindelijk evalueren we het doorlopen proces en werken we een vervolgproces uit.

Hoe kunnen inwoners, ondernemers en organisaties meedenken?

We gebruiken een combinatie van online en offline middelen en gaan zowel de diepte als de breedte in. Onder andere via straatinterviews, bijeenkomsten en/of online vragenlijsten. Zo bereiken we een grote én diverse groep inwoners, ondernemers en belanghebbenden.

Kopgroep: op kop voor Houten

De kopgroep bestaat uit inwoners die vaker mee willen denken over de toekomstbestendige begroting. Zij komen een paar keer samen om nader in gesprek te gaan over de begroting en de inhoud daarvan. We streven naar een vertegenwoordiging uit zoveel mogelijk wijken en dorpen.

Het participatielogboek: een overzicht van de gesprekken met Houten

In dit participatielogboek zijn alle activiteiten binnen de Ronde van Houten beschreven. Er is weergegeven in tekst en afbeeldingen wanneer, waar en hoe inwoners, ondernemers en belanghebbenden hebben meegedacht. Ook is beschreven wat voor input er is opgehaald, welke conclusies daaruit getrokken kunnen worden en hoe we dat meenemen bij het maken van keuzes en opstellen van een toekomstbestendige begroting.

Het logboek volgt in de beschrijving een chronologische volgorde van de verschillende stappen in het proces. Na elk participatie moment, bijvoorbeeld gesprekken op straat of een online vragenlijst, wordt het logboek bijgewerkt en op de website gedeeld. Zo zorgen we ervoor dat het logboek altijd de meest recente stand van zaken laat zien!

Inhoudsopgave

Inleiding p. 2

Inhoudsopgave p. 5

Stap 1: Thema's & bouwstenen verzamelen p. 6
Opstellen van de gespreksagenda

Stap 2: Nader in gesprek p. 20
In gesprek met de dorpen en wijken over een toekomstbestendige begroting

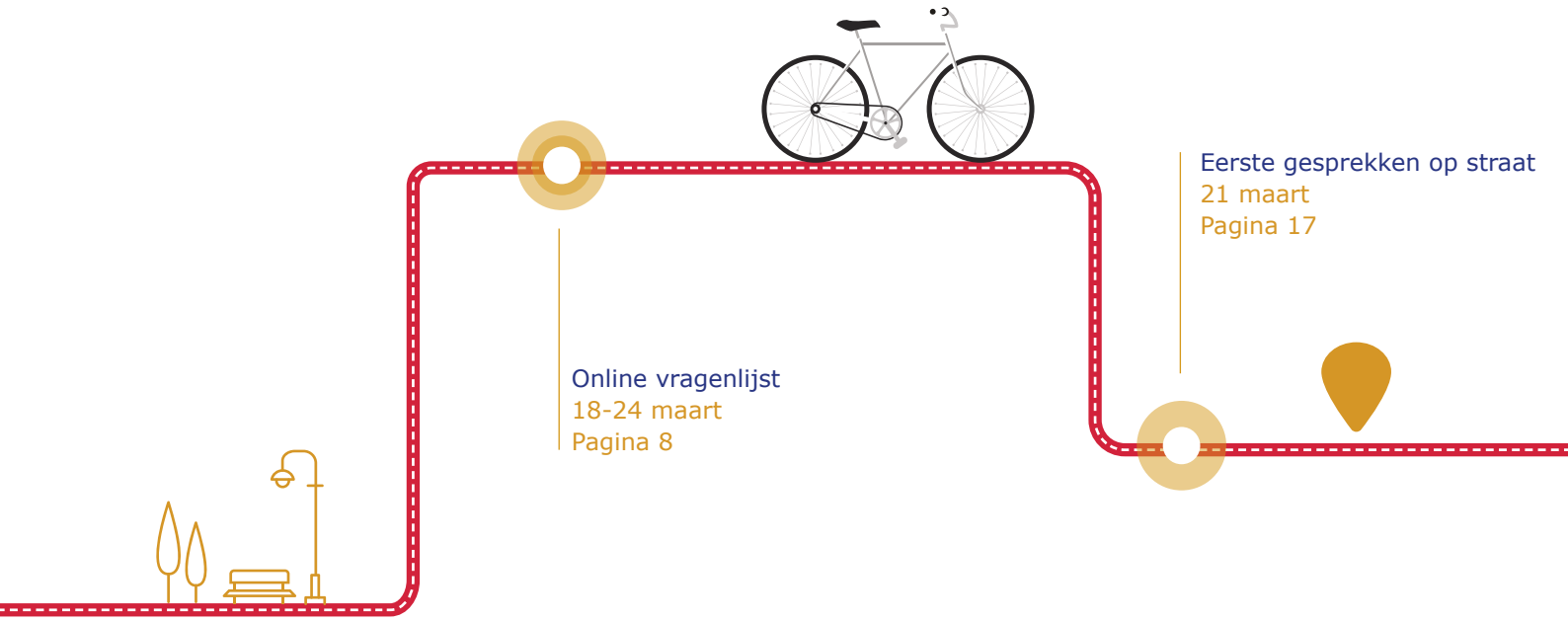
Stap 3: Koers uitzetten p. 38
Op basis van de opgehaalde inbreng uit stap 2, werken we een voorlopig begrotingsadvies uit

Stap 4: Perspectief bepalen p. 40
Samen met de kopgroep en het burgerpanel scherpen we het voorlopig begrotingsadvies verder aan

Stap 5: In gesprek met het bestuur p. 62
We gebruiken het Houtens Begrotingsadvies en het participatielogboek bij het opstellen van de perspectiefnota 2026.

1 Thema's & bouwstenen verzamelen

We delen een eerste vragenlijst en voeren de eerste straatgesprekken: waarover en hoe wil de Houtenaar meedenken en een eerste inhoudelijke reactie op de onderwerpen.

Online vragenlijst
18-24 maart
Pagina 8

Eerste gesprekken op straat
21 maart
Pagina 17

Online vragenlijst

Wanneer? → 18-24 maart

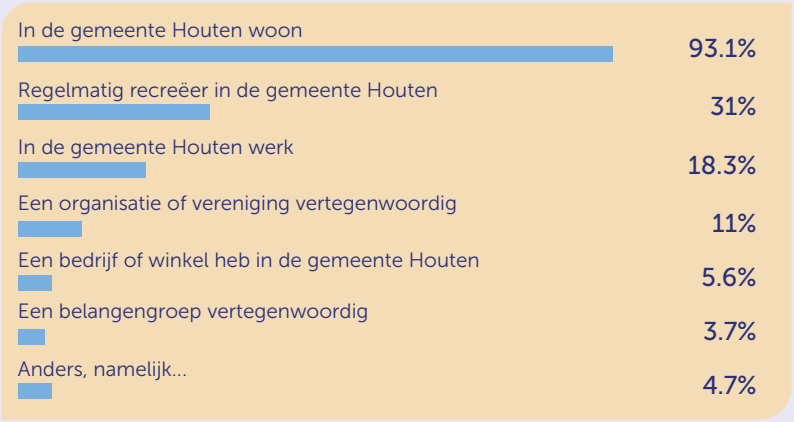
Waar? → Online via Houtenpraatmee.nl

Wie? → 465 deelnemers

Deze eerste vragenlijst gaat in op de manieren waarop inwoners mee kunnen en willen denken tijdens de Ronde van Houten. Daarnaast waren we benieuwd naar de eerste inhoudelijke reacties op drie voorgestelde oplossingsrichtingen voor het financiële tekort.

Ik ben geïnteresseerd in de Ronde van Houten, omdat ik...

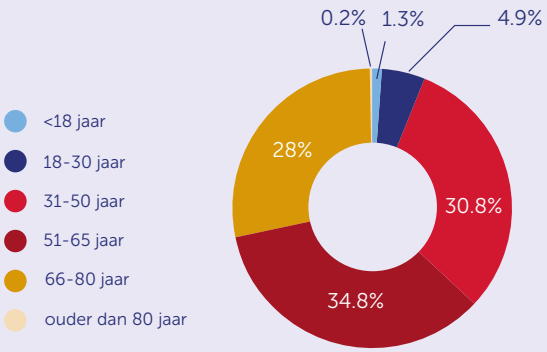
Meerdere antwoorden mogelijk

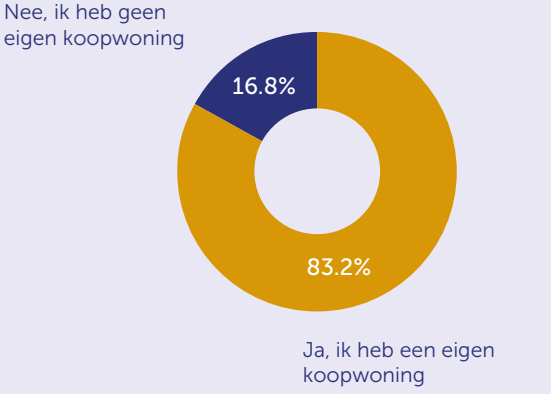
Bij 'Anders, namelijk' hebben veel inwoners hun situatie toegelicht. Bijvoorbeeld hun betrokkenheid als vrijwilliger bij een vereniging of dat ze geboren en getogen Houtenaren zijn.

Slechts vier respondenten wonen niet in de gemeente. Zij werken hier of hebben jarenlang in Houten gewoond maar wonen inmiddels elders

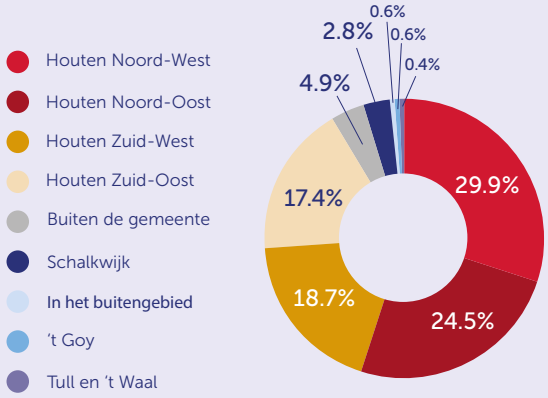
Wat is je leeftijd?

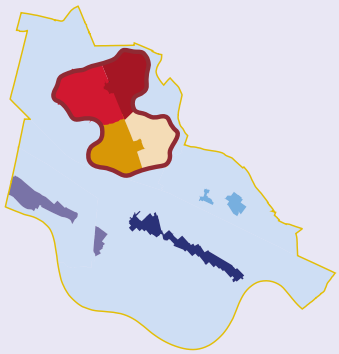

Heb je een eigen koopwoning in Houten?

Waar in de gemeente Houten woon je?

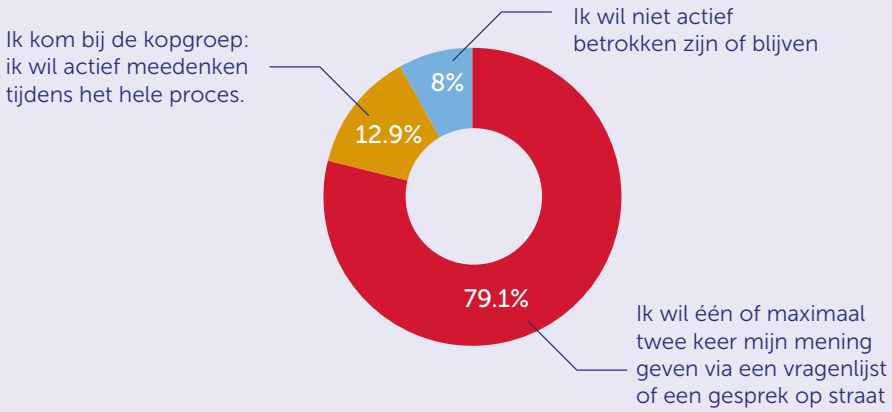

Wat is de samenstelling van je huishouden?

Ik ben getrouwd / woon samen zonder thuiswonende kinderen	45.2%
Ik ben getrouwd / woon samen met thuiswonende kinderen	34%
Alleenstaand/alleenwonend	11.6%
Ik woon bij mijn ouders/verzorgers	4.7%
Alleenstaand (zonder partner) met thuiswonende kinderen	3%
Anders, namelijk...	1.5%

Hoe betrokken wil je zijn bij de Ronde van Houten?

Hoe wil je het liefst meedenken over de financiële keuzes van de gemeente Houten (voor de begroting van 2026 en de jaren daarna)?

Meerdere antwoorden mogelijk

Bij 'Anders, namelijk...' wordt een Burgerforum of een werksessie met grote groep inwoners voorgesteld

De oplossingsrichtingen

Bezuinigen

De gemeente gaat ***bezuinigen***. Dat is merkbaar in ons dagelijks leven.

Allemaal meer doen

Alle inwoners en vrijwilligers gaan ***meer zelf doen.*** Daarnaast gaan we ***meer betalen*** om de begroting sluitend te krijgen. Er hoeft dan minder bezuinigd te worden.

Omdenken

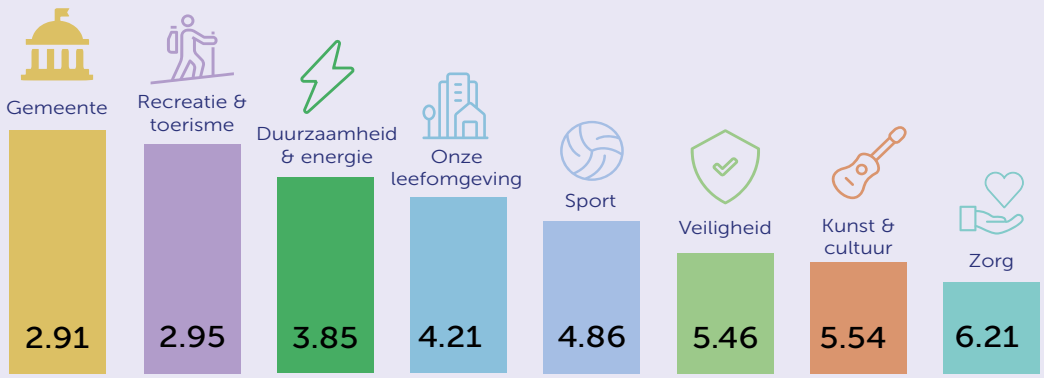
We zien dit als een mogelijkheid om onze samenleving ***slimmer*** te ***organiseren.***

1. Bezuinigen

Aan welke knoppen zou je draaien?

Stel, je mag bepalen waar we op gaan bezuinigen. Aan welke knoppen zou je dan draaien? Prioriteer de onderwerpen waar volgens jou de meeste mogelijkheden liggen om te bezuinigen van hoog (1 - meeste mogelijkheden) naar laag (8 - minste mogelijkheden).

Onderstaande grafiek laat zien dat inwoners de meeste mogelijkheden zien om te bezuinigen op het thema 'Gemeente' en het minste op 'Zorg'

Waarom heb je voor deze prioritering van de knoppen om op te bezuinigen gekozen?

Stel de leefbaarheid van inwoners centraal in keuzes

Er wordt duidelijk toegelicht dat het effect op de leefbaarheid van inwoners centraal moet staan, dit moet namelijk beperkt blijven. Bij gerichte bezuinigingen op de gemeente blijft het effect op inwoners bijvoorbeeld beperkt. De gemeente zou daarom kritisch moeten kijken naar haar eigen dienstverlening en op de kerntaken moeten focussen. Wat kan hier efficiënter of anders georganiseerd worden?

Bezuinig op Toerisme, iets minder aandacht voor Duurzaamheid en samen aan de slag met Onze leefomgeving

Ook eventuele bezuinigingen op 'Recreatie en toerisme' hebben beperkt effect op de leefbaarheid van inwoners. Er kan minder uitgegeven worden aan 'Duurzaamheid en energie' omdat deze ambities meer dan voldoende aandacht krijgen. Een ander deel van de respondenten geeft juist aan dat er niet bezuinigd moet worden op 'Duurzaamheid en energie' omdat dit belangrijk is voor de volgende generaties. Bij 'Onze leefomgeving' geven inwoners vooral aan dat er nagedacht moet worden over het betrekken van inwoners bij bijvoorbeeld groenonderhoud.

"Toerisme is ondergeschikt aan andere taken van de gemeente

"Zorg is van groot belang en voorkomt ook kosten. Veiligheid is voor iedereen belangrijk

"Ik heb het idee dat met deze volgorde het meest te halen is zonder teveel op leefbaarheid in te leveren

"Cultuur en sport zijn belangrijk omdat het toegankelijk is voor heel veel mensen en een grote positieve sociale impact heeft

Ontzie Sport en Kunst en cultuur als verbindende krachten in Houtense samenleving

Veel inwoners geven aan dat er niet of beperkt bezuinigd zou moeten worden op 'Sport' en 'Kunst en cultuur' omdat deze thema's mensen bij elkaar brengen en bijdragen aan de fysieke en mentale gezondheid. Dit geldt voor jonge en oudere Houtenaren. Sport- en culturele verenigingen en voorzieningen hebben een centrale rol binnen de Houtense samenleving volgens de inwoners, hiermee worden bijvoorbeeld zorgkosten voorkomen. Een deel van de respondenten geeft wel aan dat de bezoeker of gebruiker van sport- of cultuurvoorzieningen daar zelf voor moet betalen.

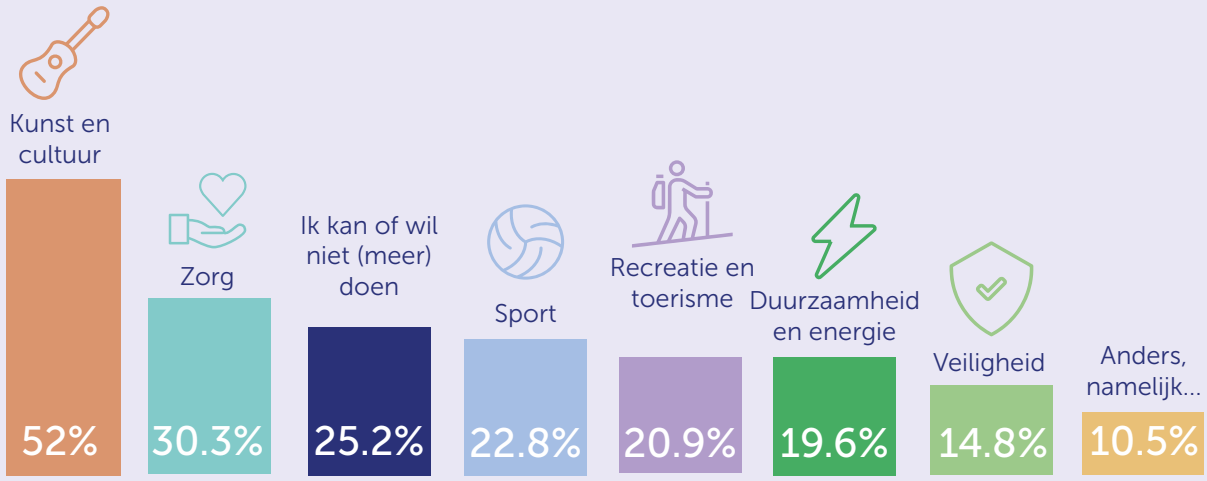
Veiligheid en Zorg als basis voor een leefbare samenleving

Een goede 'Veiligheid' en 'Zorg' zijn vereisten voor een leefbare samenleving volgens de reacties. Met name de zorg wordt vaak benoemd als een thema waar zeker niet op bezuinigd moet worden. Hier is in het verleden al genoeg op bezuinigd. De kwetsbare groepen die gebruik maken van zorg moeten niet getroffen worden door bezuinigingen op dit thema.

2. Meer zelf doen

Bij welk thema zou je kunnen en willen helpen op vrijwillige basis?

Meerdere antwoorden mogelijk

Meer ruimte bieden voor buurtonderhoud van groen/plantsoen

Zelf de wijk schoon houden en groen onderhouden

Bij 'Anders, namelijk...' geven veel inwoners aan dat ze willen helpen bij het schoon houden van hun straat of wijk. Ook het onderhoud van groen(stroken) zou meer door inwoners gedaan kunnen worden. Dit draagt ook bij aan de gemeenschapszin in wijken. Sommige inwoners zouden vrijwillig willen helpen bij taallessen voor laaggeletterden of vluchtelingen.

Licht je antwoord toe

Benut vergrijzing: gepensioneerden hebben veel tijd

Veel inwoners geven aan dat zij de thema's gekozen hebben waar hun interesse ligt of waar ze kennis van hebben. Aanstaande gepensioneerden geven aan meer vrijwilligerswerk te gaan doen zodra zij met pensioen zijn. Met de vergrijzende samenleving zou de gemeente meer op deze groep als vrijwilliger in kunnen zetten.

Bestaande vrijwilligers: "beperkt tijd om nog meer te doen"

Een groot deel van de respondenten licht toe dat zij al vrijwilliger zijn. Met werk en gezin ernaast hebben zij niet voldoende tijd om nog meer te doen. Andere inwoners geven juist aan nog wel wat meer te kunnen doen naast hun huidige vrijwilligerswerk. Soms verhindert een fysieke beperking dat inwoners als vrijwilliger aan de slag kunnen gaan.

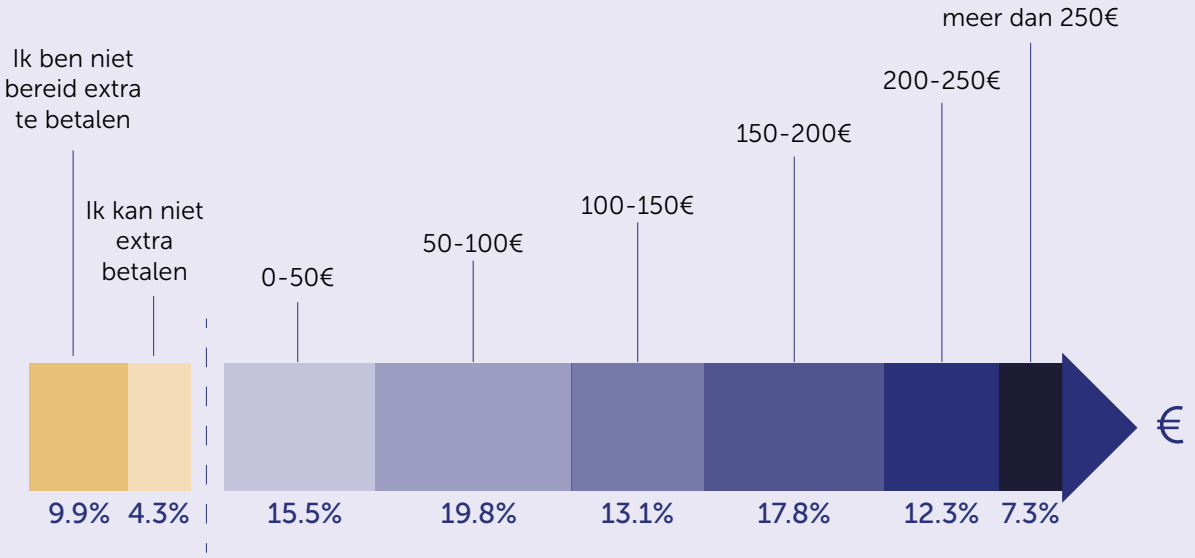
Maak het makkelijk om aan de slag te gaan als vrijwilliger

Ten slotte zou vrijwilligerswerk of mantelzorg beter gefaciliteerd moeten worden. Bijvoorbeeld door de bestaande centrale website voor vrijwilligerswerk een herkenbaardere plek te geven.

Met mijn pensioen in zicht wil ik wel wat vrijwilligerswerk oppakken. Kunst en cultuur spreekt dan het meest aan.

Hoeveel ben je bereid te betalen om de veranderingen in Houten tot een minimum te beperken? Als alle werkende Houtenaren (inwoners met een baan – ongeveer 37.000) 200 euro per jaar meer betalen, komen we op 7.5 miljoen euro uit. Dat is de omvang van het begrotingstekort.

Ik ben bereid om ... extra per jaar te betalen

3. Omdenken

Waar zie je kansen om op creatieve manieren geld te verdienen voor onze gemeente?

Veel inwoners noemen bij deze vraag vooral mogelijkheden om geld te besparen.

Verkopen van snippergroen, grond en vastgoed

Eén van de meest genoemde ideeën om op creatieve manieren extra geld te verdienen voor de gemeente is het verkopen van snippergroen, grond en (leegstaand) vastgoed. Volgens inwoners zou het verkopen van snippergroen zowel eenmalige inkomsten opleveren maar ook een besparing op het onderhoud. Het onderhoud wordt namelijk daarna door inwoners zelf gedaan. Er kan vastgelegd worden dat deze grond niet bebouwd mag worden en groen moet blijven.

> ***Heroverweeg om toch groen aan particulieren te verkopen, veel mensen hebben daar wel interesse in.***

Hondenbelasting & verhoging toeristenbelasting

Het terugbrengen van de hondenbelasting is een andere reactie die regelmatig genoemd is. Ook zorgt een lichte verhoging van de toeristenbelasting voor hogere inkomsten. Terwijl toeristen, naar verwachting, niet direct weg zullen blijven.

Creatieve evenementen

Daarnaast zou de gemeente samen met partners evenementen of een festival kunnen organiseren. Andere creatieve ideeën zijn een sponsorloop of de Houtense loterij. De organisatie en opbrengsten komen ten goede aan de gemeente en/of haar partners.

Ruimtes verhuren & foodtrucks toestaan

De gemeente verhuurt verschillende ruimtes, zoals dorpshuizen of wijkcentra. De mogelijkheid om deze ruimtes te huren kan beter benut worden. Daarnaast roepen sommige inwoners op om foodtrucks toe te staan rond recreatiegebieden. Hiervoor is een vergunning nodig, wat de gemeente weer geld oplevert.

> ***Door middel van cultuur en evenementen waarbij er inkomsten gegenereerd kunnen worden***

Waar zie je kansen om onze samenleving slimmer te organiseren?

Minder bureaucratie

Veel inwones zien kansen om gemeentelijke processen slimmer te organiseren door minder bureaucratie (regels en procedures) en minder verschillende loketten. Zo zou er bijvoorbeeld onderzocht kunnen worden of er overlap zit in de taken van organisaties of stichtingen die aan de gemeente verbonden zijn. Door deze organisaties beter op elkaar aan te sluiten of samen te werken, kunnen zij efficiënter werken. Daarnaast zou de gemeente verder in kunnen zetten op de online dienstverlening.

Zet in op vrijwilligers!

Verder zou er nog meer ingezet moeten worden op vrijwilligers. Zij spelen al een belangrijke rol in de Houtense samenleving, maar inwoners zien hierin nog meer potentieel. Vrijwilligerswerk en de relatie met de inwoners zou dan wel gefaciliteerd moeten worden door de gemeente. Bijvoorbeeld door het aanbod duidelijk te maken of door ruimte voor ontmoeting (buurthuizen) aan te bieden. Meer gemeenschapszin in de wijken en dorpen zorgt er ook voor dat inwoners zich betrokken voelen bij hun wijk. Hierdoor zouden buren ook meer bereid zijn om zelf taken op te pakken.

> ***Mensen zijn best bereid wat te doen, alleen het moet hen makkelijk gemaakt worden.***

> ***Maak inzichtelijk welke taken efficiënter kunnen en ga hiermee aan de slag.***

Waar zie je kansen om geld te besparen?

Onderzoek of taken slimmer uitgevoerd kunnen worden

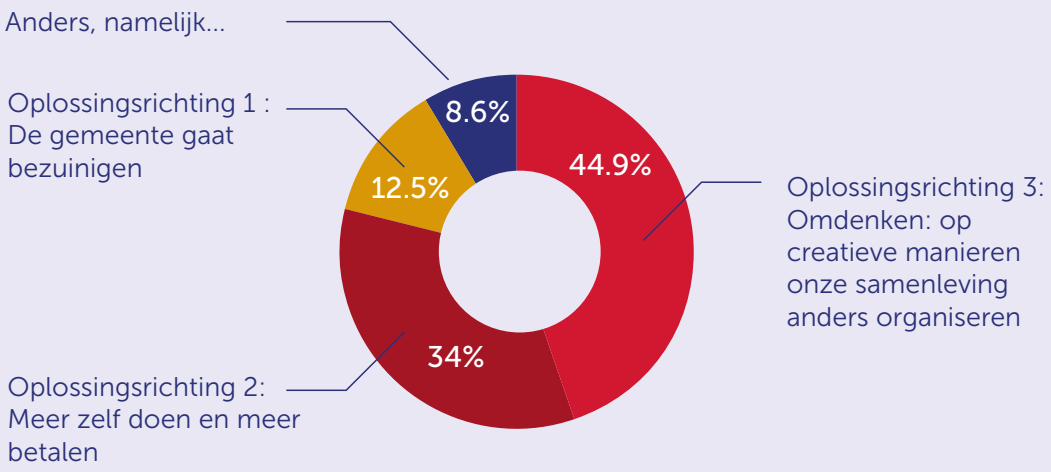
Net als bij de vorige vraag geven inwoners opnieuw aan dat minder bureaucratie en efficiënter werken bij de gemeente bij kan dragen aan besparingen. Daarnaast geeft een deel van de inwoners aan dat de gemeente minder bureaus in zou moeten huren. Kortere openingstijden van het gemeentehuis (bijv. loket voor paspoorten) kunnen ook voor een besparing zorgen.

> ***Minder rapporten door externen en meer samenwerken met inwoners***

Zet in op de kracht van inwoners

Verder wordt er nogmaals aangegeven dat veel inwoners bereid zijn om hun wijk zelf schoon te houden of het groen te onderhouden. Dit werk hoeft dan niet langer door de gemeente uitgevoerd te worden. Het is wel belangrijk dat de gemeente dit stimuleert en een coördinerende rol houdt.

Welke oplossingsrichting geeft je het meeste vertrouwen zodat Houten écht Houtens blijft?

Combinatie van de drie oplossingsrichtingen

Bij 'Anders, namelijk...' geven veel inwoners aan dat een combinatie van de drie verschillende oplossingsrichtingen de beste optie is. Bij elke oplossingsrichting kunnen namelijk verschillende maatregelen benut worden. Zoals bezuinigingen die weinig effect hebben op de leefbaarheid, allemaal wat meer doen of een beetje meer betalen en op creatieve manieren geld verdienen.

> ***Een mix van de drie oplossingsrichtingen***

> ***Ga samen met andere gemeenten in protest***

Lobby tegen lagere uitkering Gemeentefonds

Verder wordt ook genoemd dat de gemeente samen met de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) een lobby tegen de lagere uitkering van het gemeentefonds zou moeten starten. De gemeente heeft de afgelopen jaren meer taken vanuit de Rijksoverheid gekregen. Daar hoort een goede financiële bijdrage bij.

Wat wil je ons nog meegeven voor de drie oplossingsrichtingen?

Maatwerk is nodig
Veel inwoners geven aan dat er maatwerk nodig is om invulling te geven aan het financiële tekort. Niet iedereen kan bijvoorbeeld meer betalen, hiervoor zou naar de financiële draagkracht van inwoners gekeken moeten worden.

Benut lessen bij andere gemeentes
Er wordt opgeroepen om ‘out of the box’ te denken en hierbij ook voorbeelen van andere gemeentes te gebruiken. Hoe gaan zij met dit tekort om en welke lessen kunnen we hieruit trekken? Er kan ook gekeken worden naar meer en betere samenwerking met buurgemeenten.

Kijk naar de lange termijn!
Een deel van de inwoners geeft aan dat de gemeente niet alleen naar 2026 moet kijken. Het is beter om naar de lange termijn te kijken. De gemeente zou zich af moeten vragen welke blijvende effecten bezuinigingen hebben. Sommige voorzieningen komen namelijk niet makkelijk weer terug nadat dit wegbezuinigd is.

Meedenken is fijn!
Ten slotte, een deel van de inwoners vindt het fijn dat zij mee kunnen denken over de financiële keuzes van de gemeente. Hierbij geven inwoners wel aan dat het belangrijk is om aandacht te blijven besteden aan toegankelijke taal. Zo kan iedereen de vragenlijst goed begrijpen.

Eerste gesprekken op straat

Wanneer? → 21 maart

Waar? → Het Rond en Castellum

Wie? → ongeveer 200 inwoners gesproken

Samen met een aantal medewerkers van de gemeente en de wethouder stonden we op donderdag 21 maart op de markt bij Het Rond. In de middag waren we bij winkelcentrum Castellum. De sfeer was goed en er werd ondanks het thema enthousiast gereageerd op het betrekken van de inwoners. Al voordat onze panelen en statafels klaarstonden, waren de eerste inwoners aanwezig om mee te denken over de toekomst van Houten!

Met de eerste gesprekken op straat maken we concreet hoe de Houtenaren betrokken willen zijn bij de Ronde van Houten. Ook inventariseerden we waar in Houten de deelnemers wonen en wat hun leeftijd is. Hiermee krijgen we een overzicht van de groepen die we bereiken.

Daarnaast hebben we de eerste inhoudelijke gesprekken over het begrotingsadvies gevoerd. Met behulp van panelen werden inwoners meegenomen in de drie mogelijke oplossingsrichtingen. Dit zijn: Bezuinigen, Meer zelf doen en Omdenken (zie onderstaande figuur).

> ***Fijn dat de gemeente inwoners betrekt! Houd goede communicatie en blijf positief denken.***

Het Rond

- ongeveer 120 inwoners gesproken

Een deel van de gesproken inwoners kwam speciaal voor de Ronde van Houten naar de markt. We spraken vooral inwoners tussen de 50 en 80 jaar oud. Bijna alle deelnemers kwamen uit de wijken Noord-Oost Houten en Noord-West Houten.

Deelname in het proces

De meeste inwoners waren erg enthousiast dat zij betrokken worden in het begrotingsadvies. Dit draagt bij aan betere oplossingen omdat inwoners hun dorp en omgeving het beste kennen.

De oplossingsrichtingen

1. Bezuinigen

Op de markt was 'Bezuinigen' de minst populaire oplossingsrichting. De gesprekken leidden vooral tot veel creatieve alternatieven om de gemeente te houden zoals het is. Veel inwoners zijn trots op Houten en haar betrokken karakter. De door inwoners genoemde mogelijkheden om te bezuinigen, zijn om de volgende pagina beschreven onder het kopje 'Knoppen'.

2. Meer zelf doen

De grootste groep koos ‘meer zelf doen’ als oplossingsrichting. Zo zagen veel mensen kansen om zelf te helpen met het groenonderhoud. Wel gaven veel deelnemers aan dat iedereen op een manier moet bijdragen. Ook doen veel inwoners al aan vrijwilligerswerk. Het is daarom belangrijk om nieuwe vrijwilligers te werven.

Ook was een flink deel van de inwoners bereid om meer te betalen, zolang dit naar draagkracht gebeurt. ‘De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten’ is een uitspraak die meermaals voorbij is gekomen.

3. Omdenken

Er werden ook kansen gezien om als gemeente anders te werk te gaan. Zo zou onderzocht kunnen worden welke taken geautomatiseerd kunnen worden. Ook schatten sommige inwoners in dat de organisatie efficiënter kan werken met de juiste mensen op de juiste plekken en minder externen.

Knoppen om aan te draaien

Samen met de deelnemers bespraken we de oplossingsrichtingen aan de hand van symbolische knoppen. Deze knoppen laten de verschillende thema’s zien waarop bezuinigd kan worden. Deze waren naar verhouding van het bezuinigingseffect weergegeven op een paneel. Hoe groter de knop, hoe meer invloed dit thema heeft op de begroting. We vroegen de deelnemers aan welke knoppen er wel en niet gedraaid mocht worden om de begroting sluitend te krijgen en waarom.

Sport

Een aantal inwoners gaf aan niet op sport te willen bezuinigen. Zo werd er genoemd dat dit een preventieve bijdrage levert aan de zorg.
Een iets kleinere groep vond dat er juist wel minder geld naar sport kan. Verenigingen zouden bijvoorbeeld zelf meer sponsoren kunnen werven. Ook werd benoemd dat de mensen die dat kunnen, ook zelf voor sport zouden kunnen betalen.

De gemeente

De gemeente werd regelmatig genoemd als thema om op te bezuinigen. De gemeente zou eerst naar haar eigen processen en functioneren moeten kijken voordat de rekening bij de inwoner terecht komt.

Zorg
Er werd regelmatig gezegd dat er zeker niet op zorg bezuinigd moet worden. Hierbij lag vooral de nadruk op jongeren en ouderen. Wel werd benoemd dat de zorg voor beide groepen efficiënter en minder bureaucratisch zou kunnen.

Veiligheid
Dit onderwerp is weinig besproken.

Kunst en cultuur
Kunst en cultuur werd regelmatig genoemd als een thema om zuinig mee om te gaan. Veel deelnemers gaven aan hierop niet te willen bezuinigen. Deze sector wordt door velen namelijk gezien als een vorm van preventieve zorg voor ouderen. Toch waren er ook inwoners die juist wel aangaven dat deze knop naar beneden gedraaid mag worden: "Laat de gebruiker maar betalen".

Duurzaamheid & Energie
Er zouden minder subsidies naar verduurzaming kunnen. Inwoners zijn zich inmiddels genoeg bewust over dit thema. Als een individuele inwoner hiermee aan de slag wil, dan kunnen ze dit zelf opzoeken.

Recreatie en toerisme
Op dit onderwerp is weinig gereageerd. Een enkeling liet weten dat toeristen die willen komen, uit zichzelf komen. Hiervoor is geen promotie nodig.

Leefomgeving
Op dit onderwerp werd veel gereageerd. Het groenonderhoud werd regelmatig als (te) intensief omschreven. Volgens een aantal kan dit efficiënter. Dit thema werd vaak benoemd als een optie om zelf de handen voor uit de mouwen te steken. Bijvoorbeeld door met de buren het groen in de wijk te onderhouden.

Overal iets eraf halen
Een aantal inwoners noemde als suggestie de optie om overal (elk thema) iets van af te halen.

Castellum
- ongeveer 80 inwoners gesproken

De gesproken inwoners waren redelijk gelijk verdeeld naar leeftijdscategorie. Zo dachten er circa tien jongeren mee maar reageerden ook een aantal ouderen. Een deel van de inwoners moest gauw door. Zij ontvingen een flyer met een link naar de online vragenlijst. Bijna alle deelnemers kwamen uit de wijken Zuid-Oost Houten en Zuid-West Houten.

Deelname aan het proces
Een deel van de inwoners had al gehoord van de Ronde van Houten. Zij gaven aan graag betrokken te blijven bij het vervolgproces. Bij voorkeur via één of twee straatgesprekken en/of online vragenlijsten. De aanmeldingen voor de kopgroep bleven hier wat achter.

Oplossingsrichtingen

1. Bezuinigen

Deze oplossingsrichting was opnieuw niet erg populair als maatregel om het gat in de begroting te dichten. De inwoners hadden vertrouwen dat er ook andere mogelijkheden zijn om de begroting sluitend te maken.

2. Meer zelf doen

Een aantal mensen gaven aan wel meer vrijwilligerswerk te willen doen. Hierover werd door een aantal jongeren aangegeven dat het niet duidelijk is voor hen hoe ze zouden kunnen bijdragen.

Op deze locatie waren mensen minder bereid meer belasting te betalen dan bij Het Rond.

3. Omdenken

Vooral bij de gemeente werden mogelijkheden gezien om de taken efficiënter en innovatiever aan te pakken.

Suggestie jongeren: combineer & kijk naar bezoekersaantallen

Een aantal jongere deelnemers gaven aan dat een combinatie van alles hen het beste leek. Ook noemden zij dat het goed zou zijn om naar het aantal bezoekers te kijken bij bezuinigingsmaatregelen.

Knoppen om aan te draaien

Sport

Opvallend was dat veel mensen hier niet op sport willen bezuinigen. Dit werd gezien als een vorm van zorgpreventie en een bijdrage aan welzijn.

De gemeente

Ook werd duidelijk dat veel mensen het idee hebben dat de gemeente efficiënter ingericht kan worden. Zo stelden mensen voor om de taken met minder ambtenaren en wethouders uit te voeren.

Zorg

De meeste mensen vonden dat er zeker niet op de zorg bezuinigd moet worden. Zij vonden dat het nu al aan de krappe kant is.

Veiligheid

Veiligheid werd vaker genoemd dan op Het Rond. Een aantal mensen gaf zelfs aan dat hierin geïnvesteerd kan worden met bijvoorbeeld meer toezicht op straat door buurtpreventie.

Kunst en cultuur

Dit onderwerp werd niet vaak genoemd als thema waar op bezuinigd mag worden. De meerderheid was van mening dat er niet of beperkt bezuinigd moet worden op kunst en cultuur. Een aantal inwoners stelde voor dat Houtenaren, die het kunnen, wat meer voor cultuur gaan betalen.

Duurzaamheid en energie

Dit onderwerp werd in verhouding vaker benoemd dan op Het Rond. Mensen gaven aan dat de ambitie vanuit de gemeente wel wat omlaag kan.

Recreatie & toerisme

Veel mensen konden zich weinig voorstellen bij recreatie en toerisme in Houten. Onder andere om die reden werd er vaak aan deze knop gedraaid.

Leefomgeving

Dit thema werd minder vaak genoemd dan bij Het Rond. Toch gaf een aantal inwoners aan dat het groenonderhoud wat minder kan.

Concluderend: behoefte aan verdieping en veel aanmeldingen voor de kopgroep

Veel deelnemers aan de straatgesprekken waren bereid om mee te denken, en wilden zelfs graag verder in gesprek over de verschillende knoppen. Zij hebben behoefte aan meer achtergrondinformatie. De gesproken inwoners waren erg betrokken en hebben veel kennis en ideeën gedeeld. Dit is iets wat we kunnen meenemen naar de volgende stap van het proces.

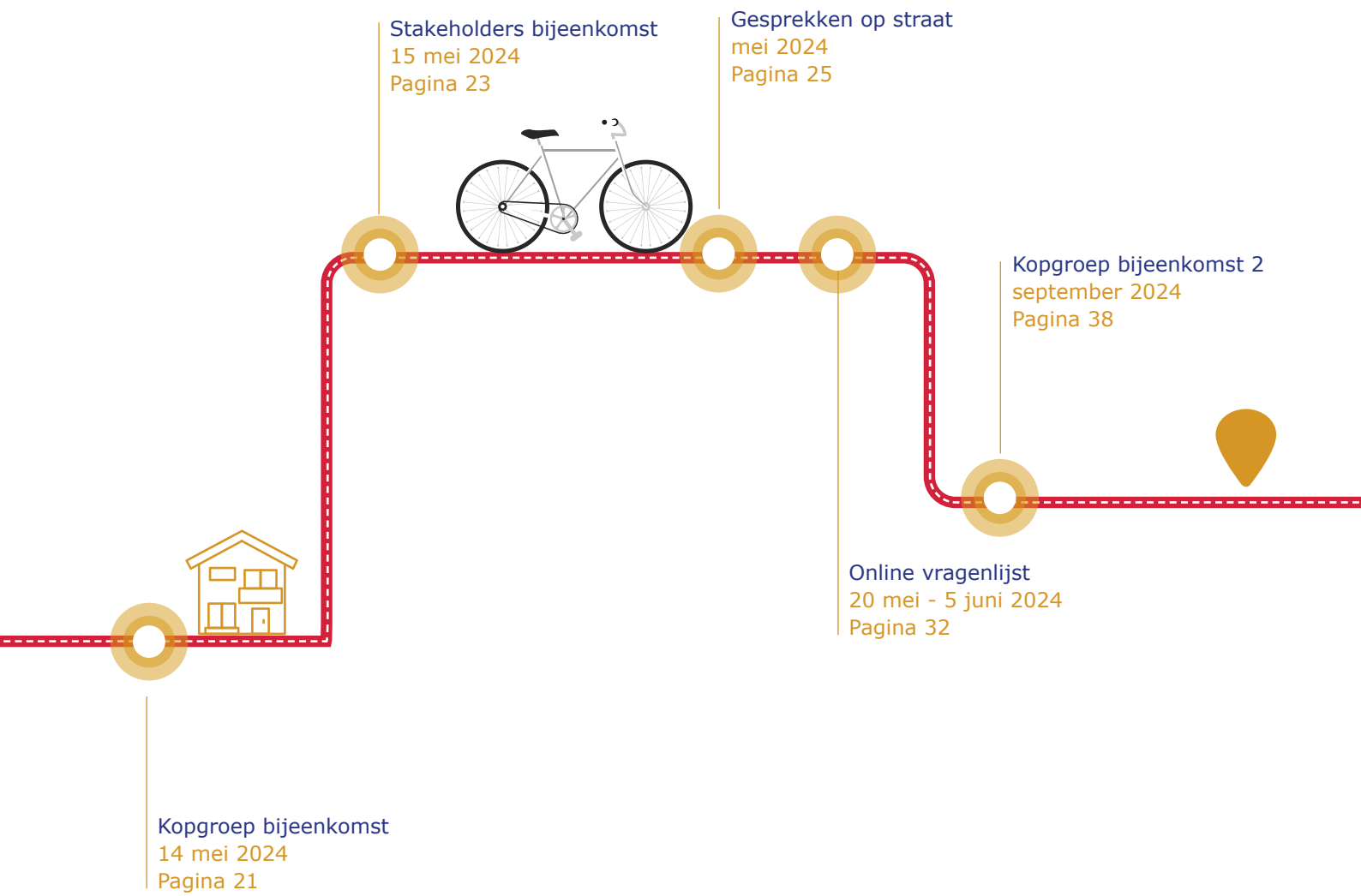
De betrokkenheid komt ook sterk terug in het aantal aanmeldingen voor de kopgroep. Er staan al 75 namen op de lijst na de eerste stap.

Al met al een goede start voor de Ronde van Houten, met ruimte voor verdieping!

2 Nader in gesprek

In de tweede stap gaan we op verschillende momenten en manieren in gesprek met Houten. Hierbij maken we gebruik van zowel online als offline methoden. We besteden extra aandacht aan groepen die minder makkelijk te bereiken zijn zoals jongeren of ouderen.

Kopgroep bijeenkomst

Wanneer? → 14 mei 2024

Waar? → Opstandingskerk

Wie? → ongeveer 30 Houtenaren

Op dinsdagavond 14 mei kwam de kopgroep voor het eerst samen. Na een korte kennismaking en presentatie over de eerste ronde, is er aan verschillende tafels gereflecteerd op de uitkomsten. De kopgroep was energiek en dacht met enthousiasme mee. De verschillende thema's die bij de tafels aan bod kwamen leest u hieronder.

Meer zelf doen

De kopgroep is bereid meer OZB-belasting te betalen én zelf meer taken op te nemen. Zo kunnen de gewaardeerde taken die de gemeente uitvoert, worden behouden. Een aandachtspunt volgens de kopgroep is het verschil tussen 'zeggen' en 'doen'. Niet iedereen geloofde er namelijk in dat alle mensen ook daadwerkelijk regelmatig hun handen uit de mouwen gaan steken, bijvoorbeeld bij het onderhouden van het groen in de straat. De kopgroep was het erover eens dat de gemeente meer kan doen om vrijwilligerswerk aan te moedigen. Er werd hierbij opgemerkt dat vrijwilligerswerk niet altijd makkelijk te vinden is. Een vindplaats/ marktplaats voor vrijwilligers werd voorgesteld.

Evenementensubsidies zijn te hoog of onnodig

Een ander punt dat werd gemaakt ging over de evenementensubsidies die de gemeente uitgeeft, bijvoorbeeld voor het organiseren van een buurtbarbecue. Veel deelnemers vinden deze te hoog en/of onnodig. De vraag werd ook gesteld welke doelgroepen hier gebruik van maken.

Onderhoud van de openbare ruimte kan anders

Volgens de kopgroep kan er minder gemaaid worden in Houten. Dit is beter voor de biodiversiteit en de portemonnee.
Ook klonk het bundelen van speeltuinen als idee, omdat er nu minder kinderen in de oudere Vinex-wijken wonen. Dit kan schelen in onderhoudskosten.

Ga het gesprek ook aan over de wettelijke taken

Veel deelnemers vinden het belangrijk om ook het gesprek over de wettelijke taken aan te gaan. Hoe kunnen dingen beter georganiseerd worden met minder geld? En misschien kunnen sommige taken 'goed genoeg' georganiseerd worden in plaats van 'perfect'. De gemeentelijke aanbesteding en interne organisatie kwamen als voorbeelden hiervan ter sprake. Er werd hierbij wel opgemerkt dat de gemeente een 'makkelijk doelwit' is. De kopgroep is het erover eens dat goede medewerkers cruciaal zijn.

Geld uitgeven aan welzijn levert geld op in de zorg

Iemand haalde het verschil aan tussen zorg en welzijn. Geld uitgeven aan welzijn, zou de zorgkosten op termijn kunnen laten dalen.

Kunst & cultuur is duur maar belangrijk

De relatief grote uitgavepost van kunst en cultuur wordt door veel mensen als belangrijk gezien, onder andere omdat het mensen samenbrengt. Maar niet alle projecten dragen even veel bij, hier kan bijvoorbeeld kritisch gekeken worden naar bezoekersaantallen. Daarnaast werden er ideeën gedeeld om voorstellingen te commercialiseren en daarbij eventueel te werken met een prijsdifferentiatie naar inkomen.

Verder werd er nagedacht over manieren om de culturele taken te verdelen. Zo zouden scholen de taken van bibliotheken kunnen overnemen. En is er misschien een repetitieruimte beschikbaar voor de fanfare in het gemeentelijk vastgoed.

Iedereen moet kunnen meedoen

De kopgroep vindt het belangrijk dat Houten zo breed mogelijk wordt betrokken. Ook de mensen die minder makkelijk te bereiken zijn.

Vervolgstappen

Aan alle tafels werd duidelijk waardering uitgesproken voor de manier waarop de gemeente haar inwoners betrekt in de begrotingsopgave. Iedereen was enthousiast, maar toch zeiden verschillende mensen dat de kopgroep best wat inclusiever zou mogen. De leden van de kopgroep zijn in het algemeen hoog opgeleid, van gemiddelde leeftijd, wit en maatschappelijk betrokken.

In een volgende bijeenkomst wil de kopgroep in themagroepjes dieper ingaan om de verschillende onderwerpen. Zo kunnen deelnemers aanschuiven bij het thema waarmee ze affiniteit hebben, en samen verder de diepte in gaan. Dit voorstel ging vooral om de thema's zorg, leefomgeving, sport en kunst&cultuur.

Stakeholders bijeenkomst

Wanneer? → 15 mei 2024

Waar? → Gemeentehuis Houten

Wie? → ongeveer 60 stakeholders

Op woensdagavond 15 mei kwamen verschillende ondernemers, organisaties en verenigingen samen. Twee tafels richtten zich op de Ronde van Houten. Samen dachten zij na over de drie oplossingsrichtingen. Dankzij de verschillende expertises werden verdiepende gesprekken gevoerd die veel nieuwe ideeën en inzichten opleverden.

De deelnemers zagen vooral kansen bij groen, zorg, de gemeente en kunst & cultuur om te bezuinigen. Maar daar bleef het niet bij. Voor ieder thema werd bedacht hoe meer wordt bereikt met minder. Hieronder staan de verschillende ideeën die voorbij zijn gekomen.

Investeer in groen en preventieve zorg

Energie en duurzaamheid wordt door de deelnemers als heel belangrijk gezien. Alle andere onderwerpen zijn afhankelijk van dit thema. Daarom vinden de stakeholders het belangrijk dat dit wordt gezien als een investering. Het geld hiervoor kan bijvoorbeeld worden opgehaald met een tijdelijke OZB-verhoging, die na het uitvoeren van de verduurzamingen, weer omlaag kan worden gedraaid.
Voor het groen op straat zien de stakeholders een win-winsituatie. Door minder vaak en slimmer te maaien, kan de biodiversiteit groeien. Een kans op vooruitgang voor het Houtense klimaat volgens de deelnemers.

Ook werd er regelmatig gesproken over het belang van sport. Dit is een investering in de gezondheid en het welzijn van de Houtense samenleving. In plaats van hierop te bezuinigen, zien de stakeholders graag dat er meer in wordt geïnvesteerd. Op de lange termijn levert dit lagere kosten op voor de zorg, waar vervolgens op kan worden bezuinigd.

Slimmer omgaan met middelen van de gemeente

Er werden een aantal ideeën geopperd om de gemeente efficiënter te laten functioneren. Een van de voorstellen was om meer technologie en kunstmatige intelligentie in te zetten. Zo zijn er minder ambtenaren nodig en kan er een versnellingsslag worden geslagen. Een aantal deelnemers zag kansen om beter te selecteren op gekwalificeerde ambtenaren en deze een opleiding aan te bieden. Zo zijn er minder dure externen nodig om de organisatie bij te staan. Ook vond een aantal dat de gemeente minder vast moet houden aan protocollen en loketten, om efficiënter te werk te gaan. Verder klonk nog het idee om een omdenk-ambtenaar aan te stellen. Misschien helpt dit om als gemeente creatiever te werk te gaan.

Kunst en cultuur slimmer inrichten

Veel deelnemers waren het erover eens dat er veel welvarende mensen in Houten wonen, die zelf meer voor culturele uitjes kunnen betalen. Zij zien de welzijns- en sociale meerwaarde van kunst en cultuur in, en vinden het hierbij wel belangrijk dat het voor iedereen toegankelijk blijft. Daarom klonk het idee om kaartjes voor dubbele prijs aan te bieden. Zo kun je betalen voor iemand met minder te besteden.

Ook kwamen mensen met ideeën voor de bibliotheek. Zij vinden dit een belangrijke functie, waarvan een paar taken misschien door scholen in Houten overgenomen kunnen worden.

Wijkgericht met vrijwilligers werken

Zowel voor zorg als groenonderhoud zagen inwoners kansen om de taken wijkgericht op te pakken. Het onkruid wieden kan, zoals op sommige plekken al wordt gedaan, door groepjes uit de buurt worden opgepakt. Dit stimuleert bovendien ontmoeting, saamhorigheid en een gevoel van eigenaarschap.

Voor de zorg werd het voorbeeld genoemd om voor ouderen uit de buurt activiteiten te organiseren. Zo worden ze geholpen om in beweging te blijven en elkaar te ontmoeten. De stakeholders zien dit als een vorm van preventieve zorg.

Er werd benoemd dat de kerken in de gemeente al veel ervaring hebben met buurtgericht te werk gaan. Van deze kennis en ervaring kan gebruik gemaakt worden. Daarnaast werd vaak gezegd dat vrijwilligerswerk nog niet laagdrempelig genoeg is. Er zijn ideeën gedeeld voor een vrijwilligersloket met een mobiele aanmeldingsapplicatie.

Gesprekken op straat

Wanneer? → mei 2024

Waar? → Verschillende locaties in Houten

Wie? → ongeveer 200 inwoners

Eind mei voerden we op verschillende locaties straatgesprekken. Zo waren we te vinden bij Bibliotheek Houten-Centrum; de weekmarkt op Het Rond; het winkelcentrum in Castellum; supermarkt Albert Heijn in het Oude Dorp; Voetbalvereniging ’t Goy en supermarkt Spar in Schalkwijk. Met deze aanpak hebben we veel verschillende mensen gesproken.

Aan de hand van panelen namen we de drie oplossingsrichtingen bezuinigen, meer zelf doen en omdenken door.

De mogelijkheid tot meedenken werd erg gewaardeerd. Verder kregen we vaak te horen dat de gesprekken de rol van de gemeente en de grote opgave inzichtelijk maakten.

Hieronder lees je per oplossingsrichting wat de gemiddelde inbreng was. Het werd al snel duidelijk dat inwoners een oplossing zagen in een combinatie van de drie oplossingsrichtingen.

Bibliotheek Centrum	15 mei
Castellum	16 mei
Het Rond	16 mei
Oude Dorp	22 mei
Voetbalvereniging ’t Goy	25 mei
Spar Schalkwijk	25 mei
Jongerencentrum Enter	29 mei

1. Bezuinigen

Op basis van zeven thema's voerden wij het gesprek over de optie bezuinigen. De thema's waren weergegeven als verplaatsbare schuifjes. Bij ieder thema konden de deelnemers op de schuif zien hoeveel geld de gemeente Houten per jaar per inwoner uitgeeft. Ter referentie stonden hierbij ook de uitgaven van drie vergelijkbare gemeenten. Per thema vroegen wij de deelnemers of zij de knop op hetzelfde niveau wilden houden of naar boven of beneden wilden schuiven. Bij het gekozen niveau plakten zij een kleine ronde sticker.

Veel inwoners gaven aan dat het goed leven is in Houten. De voorzieningen, de leefomgeving en de dorpse sfeer worden erg gewaardeerd. Omdat zij dit liever niet verliezen, willen zij niet graag bezuinigen. Veel mensen begrepen de complexiteit. Hieronder lees je hoe de deelnemers keken naar de optie bezuinigen per thema.

De Gemeente

Veel Houtenaren gaven aan geen duidelijk beeld te hebben van de interne organisatie van de gemeente. Waar gaat het geld naartoe? Hoe wordt het gebruikt? Toch gaven inwoners aan dat dingen misschien efficiënter kunnen worden gedaan. Met andere woorden, de Houtenaren die we spraken waren bereid om te besparen op dit thema.

Zorg

Houtenaren waren het erover eens dat zorg een belangrijk thema is waar niet op bespaard kan worden. Sommigen gaven zelfs aan hier nog meer in te willen investeren. Er zijn zorgen over de toenemende behoefte aan zorg voor ouderen en de jeugd. De meeste Houtenaren die we spraken waren dus niet bereid om te besparen op dit domein.

Veiligheid

De meningen over het thema veiligheid in het kader van eventuele bezuinigingen liepen sterk uiteen. De gemeente scoort hier in vergelijking met andere gemeenten gemiddeld. Het grootste deel van de mensen die we spraken gaven aan blij te zijn met de mate van veiligheid zoals die vandaag is. Een kleiner deel vond echter dat de gemeente juist meer moet investeren in veiligheid dan nu het geval is. Andere inwoners gaven aan dat het met minder geld ook lukt om Houten veilig te houden. Zij zagen een bezuiniging wel zitten. De meningen liepen dus sterk uiteen.

Sport

Sport werd door bijna iedereen als een belangrijk domein gezien. Onder andere omdat het preventief bijdraagt aan de zorg. Toch gaven sommige mensen aan het de eigen verantwoordelijkheid van inwoners te vinden. Zij die het kunnen, mogen meer zelf betalen. Hierdoor zou de gemeente zelf minder moeten uitgeven aan sport. Hierbij werd wel benoemd dat iedereen, ook mensen met minder te besteden, moet kunnen sporten. Sommigen gaven juist aan dat er meer in sport geïnvesteerd zou moeten worden, omdat dit een manier van preventie is voor eenzaamheid, overgewicht en andere welvaartsziektes. Net zoals bij veiligheid liepen de antwoorden hier dus wat uiteen, al lag het zwaartepunt bij het behouden van de huidige uitgaven.

Kunst en Cultuur

Inwoners vonden dit een belangrijke, maar relatief hoge uitgave. Belangrijk omdat de samenhorigheid schept en bijdraagt aan het welzijn van de Houtenaar. Daarnaast zorgt het ook voor werkgelegenheid. Toch vonden de meeste inwoners dat er wat minder geld naar kunst en cultuur kan. Sommige mensen gaven aan dat Houtenaren voor het theater ook naar Utrecht kunnen gaan. Verder gaf bijna iedereen aan de bibliotheek belangrijk te vinden. Een aantal inwoners vond wel dat één bibliotheek ook voldoende is voor een gemeente als Houten. In het algemeen gaf bijna iedereen aan dat er gerust wat minder besteed zou kunnen worden aan kunst en cultuur, zolang de toegankelijkheid maar behouden blijft, vooral met het oog op de bibliotheek.

Duurzaamheid en Energie

Bij dit thema wisten Houtenaren niet altijd waar het over ging. Toch gaven de meeste mensen aan dat ze dit een belangrijk thema vinden, vooral met de blik op de toekomst gericht. De meeste inwoners wilden de uitgaven binnen dit thema gelijk houden. Sommigen gaven aan dat er meer mag worden uitgegeven aan duurzaamheid.

Onze leefomgeving

Het groen in Houten wordt als erg waardevol gezien. Toch gaf bijna iedereen aan dat hier minder geld aan besteed mag worden. Er werd heel vaak aangehaald dat het onderhoud meer rekening moet houden met biodiversiteit door minder vaak en slimmer te onderhouden. Dit in combinatie met de grote bereidheid hierin meer zelf te doen, kan volgens veel inwoners een kostenbesparing opleveren.

2. Meer zelf doen

Bij de tweede oplossingsrichting werd deelnemers gevraagd of ze meer vrijwilligerswerk willen en kunnen doen. Ook werd de bereidheid om de onroerendezaakbelasting (OZB) op koopwoningen te verhogen, besproken. Veel Houtenaren zagen deze oplossingsrichting als een goede manier om de Houtense waarden te behouden.

Vrijwilligerswerk

Veel inwoners gaven aan bereid te zijn het groen in de eigen straat of wijk te onderhouden. Ook willen veel inwoners vrijwilligerswerk (blijven) doen bij de sportvereniging om sport op die manier goedkoper en toegankelijker te houden.

Ondanks de positieve houding ten opzichte van het idee om (nog) meer zelf te doen, vreesden sommige inwoners dat niet iedereen die taken gaat uitvoeren. Daarnaast was het duidelijk minder populair om vrijwilligerswerk te doen bij kunst en cultuurorganisaties of in de (mantel)zorg.

OZB-belasting verhogen

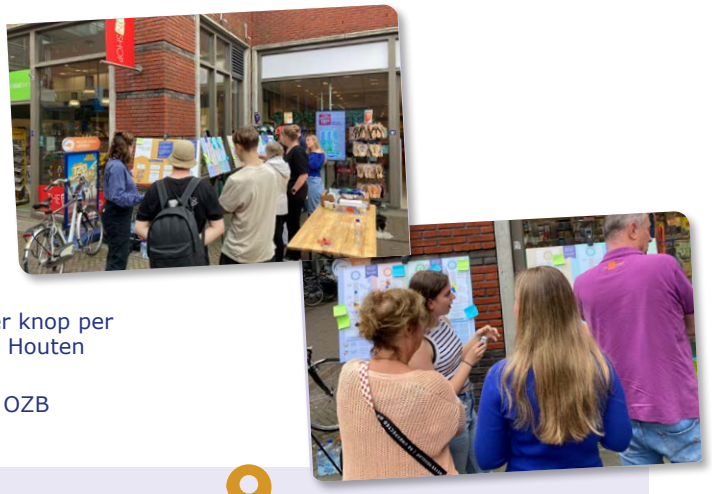
Veel Houtenaren waren bereid om die belasting licht te verhogen, gemiddeld met ongeveer €75 per huishouden per jaar.

3. Omdenken

Binnen deze oplossingsrichting werd er vooral gereageerd op de hondenbelasting. Die zou voor een groot deel van de Houtenaren opnieuw ingevoerd mogen worden. Een andere veelbesproken optie was het verhogen van de inkomsten door parkeren in Houten. Door de parkeertarieven te verhogen of in te voeren op bepaalde plekken, kan de gemeente meer inkomsten genereren. Een ander idee dat naar voren kwam was bepaalde gemeentelijke taken samen met omliggende gemeenten oppakken, zoals het inkopen van materiaal. Volgens sommige inwoners kan hiermee geld bespaard worden.

Verschillende uitkomsten van de straatgesprekken per locatie

Er zijn in verschillende wijken en dorpen van Houten gesprekken gevoerd. Dit leverde variatie in de beantwoording van de vragen op. Hieronder staan de opvallendste verschillen van de gemiddelde resultaten.

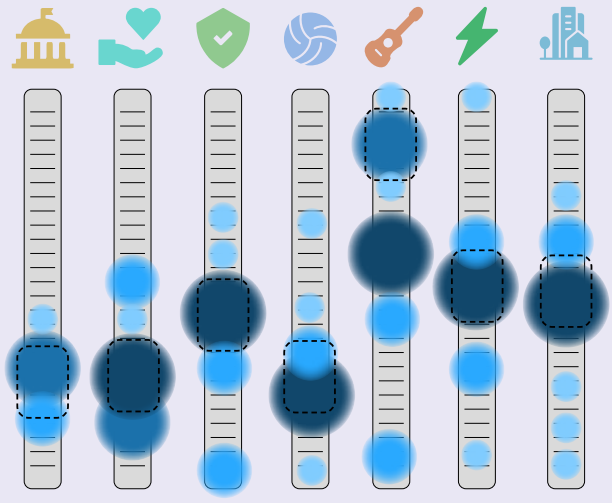
Aantal stemmen

1-2 6-10

3-5 > 11

Huidige uitgave per knop per inwoner gemeente Houten

Huidig percentage OZB gemeente Houten

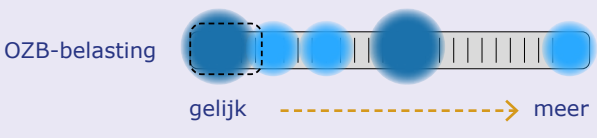

Castellum

In Castellum spraken we tijdens de tweede stap van de Ronde van Houten ongeveer 40 mensen, grofweg gelijk verdeeld over alle leeftijdscategorieën. We spraken zowel mensen die rustig een boodschap deden als mensen die tijdens hun lunchpauze snel iets te eten haalden. Wanneer mensen geen tijd hadden gaven we een flyer mee met een verwijzing naar de online vragenlijst.

De resultaten van de gesprekken waren sterk vergelijkbaar met de gemiddelde inbreng van de gesprekken die we voerden op de andere plekken. Er was met andere woorden een algemene bereidheid tot bezuinigen en ook alternatieve manieren om het begrotingstekort te dichten, werden op een positieve manier ontvangen. Een voorbeeld van zo'n alternatief is de uitbreiding van betaald parkeren om nieuwe inkomsten te genereren of het versterken van de samenwerking tussen (gemeentelijke) organisaties.

Oplossingsrichting Meer zelf doen

Vrijwilligerswerk

- groen onder-houden
- mantelzorg
- wijk schoon-houden
- sport-vereniging
- taalles geven
- kunst & cultuur
- zorg-organisatie

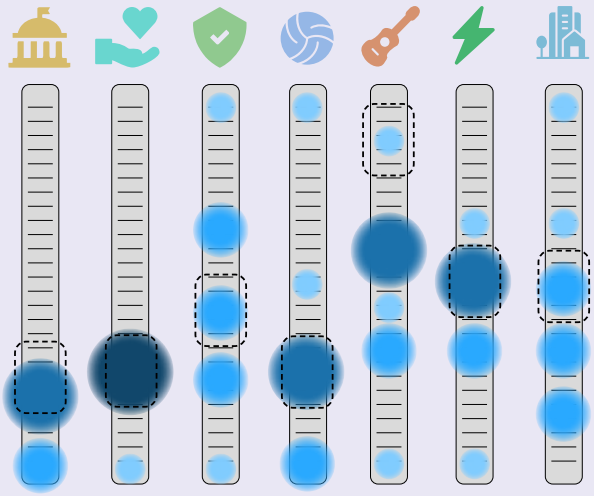
Wie kwamen we tegen?

0-19 jaar	13
20-39 jaar	7
40-59 jaar	16
60+ jaar	12
Totaal	48

Oude Dorp

Op een woensdagavond in het Oude Dorp spraken we ongeveer 20 mensen die boodschappen aan het doen waren bij de Albert Heijn. We spraken vooral mensen die in het Oude Dorp woonden en ouder waren dan 20. Bij de mensen die we spraken was de bereidheid tot bezuinigingen relatief hoog, met het domein 'onze leefomgeving' als uitschieter. Hier kon volgens de inwoners meer bespaard worden in vergelijking met de andere plekken. Daarnaast was de bereidheid tot het verhogen van de OZB-belasting met €210 per huishouden per jaar het hoogst van alle plekken waar we inwoners spraken. Ook werd er nagedacht over alternatieve denkrichtingen zoals bijvoorbeeld het creëren van een laagdrempelige plek voor ontmoeting, zoals een buurthuis. Volgens de inwoners die we spraken zou dit voor winst op het gebied van welzijn kunnen zorgen. Andere voorstellen waren de herinvoering van een hondenbelasting en de invoering van een kattenbelasting.

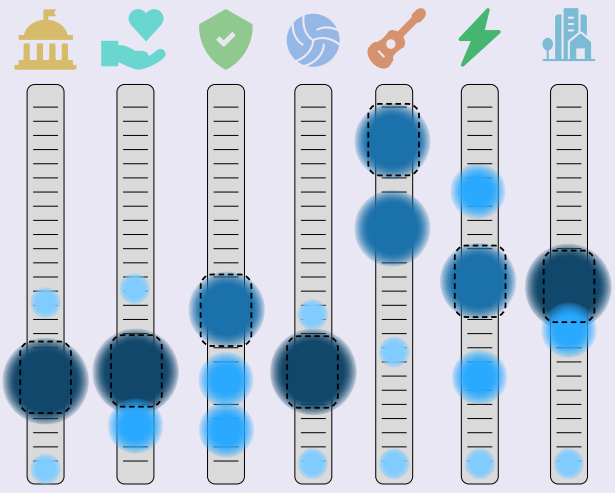

Wie kwamen we tegen?	
0-19 jaar	2
20-39 jaar	7
40-59 jaar	6
60+ jaar	5
Totaal	20

Oplossingsrichting Meer zelf doen

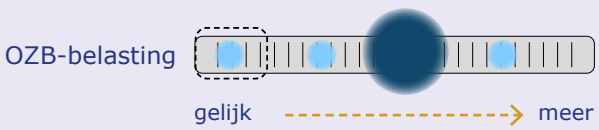
Wie kwamen we tegen?	0-19 jaar	20-39 jaar	40-59 jaar	60+ jaar	Totaal
	4	6	7	4	30

Bibliotheek

Op een woensdagmiddag stonden we in Bibliotheek Houten-Centrum. Hier spraken we ongeveer dertig bezoekers en mensen die onderweg waren naar de GGD of taalles. Een belangrijke bevinding hier is de bereidheid tot bezuiniging op kunst en cultuur, waar ook de bibliotheek onder valt. Inwoners keken daarbij voornamelijk naar het theater. Hierbij werd aangegeven dat het theater belangrijk is en behouden zou moeten worden, maar dat de prijzen van de kaartjes wel hoger zouden kunnen. De meeste inwoners die we spraken in de bibliotheek gaven zelf aan bereid te zijn meer te betalen voor een toegangskaartje. Daarnaast gaven velen aan dat de bibliotheek belangrijk is voor hen. Toch zeiden sommige inwoners dat één centrale bibliotheek misschien ook voldoende zou kunnen zijn voor Houten. Opvallend is dat bijna niemand die we spraken bij de bibliotheek bereid was om de OZB-belasting te verhogen naar de hoogste trede van €210 per jaar per huishouden. Wel waren de mensen die we spraken bereid om de OZB-belasting met €75 per jaar per huishouden te verhogen.

Oplossingsrichting Meer zelf doen

Vrijwilligerswerk

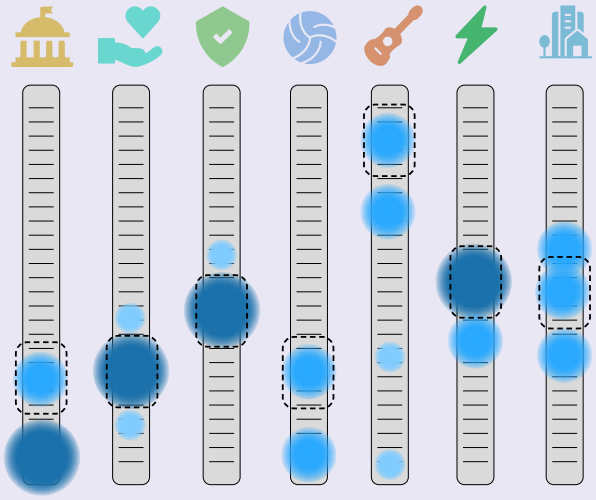
groen onderhouden	6
wijk schoonhouden	6
taalles geven	3
mantelzorg	3
sportvereniging	2
zorgorganisatie	1
kunst & cultuur	1

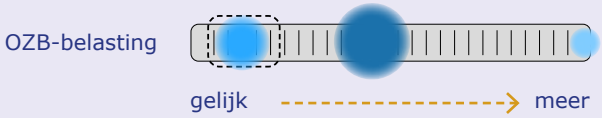

Het Rond

Bij Het Rond op de wekelijkse markt spraken we ongeveer 40 mensen. De inwoners die we spraken waren voornamelijk wat ouder. Een opmerkelijke bevinding is dat de inwoners die we spraken in Het Rond niet echt bereid waren tot bezuinigingen in het veiligheidsdomein. Op alle andere plekken waren inwoners wel bereid om binnen dit domein licht tot sterk te bezuinigen. Hoewel dit dus verschilt van de andere plekken, ligt de lage bereidheid tot bezuinigen in het veiligheidsdomein wel in lijn met de algemene lagere bereidheid tot bezuinigen bij de inwoners die we spraken bij Het Rond. Wel was het gros van de inwoners die we spraken bereid om meer OZB-belasting te betalen (€75 meer per jaar per huishouden) of meer zelf te doen.

Oplossingsrichting Meer zelf doen

Vrijwilligerswerk

groen onderhouden	5
wijk schoonhouden	5
taalles geven	2
sportvereniging	2
mantelzorg	1
zorgorganisatie	1
kunst & cultuur	1

Wie kwamen we tegen?

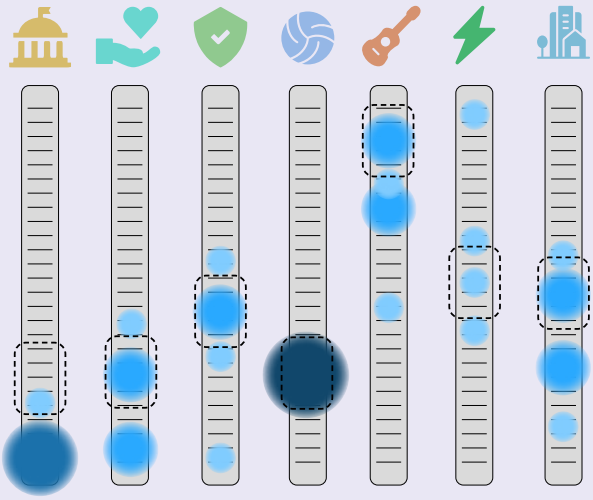
0-19 jaar	5
20-39 jaar	9
40-59 jaar	6
60+ jaar	16
Totaal	36

Spar Schalkwijk

Voor de entree van de Spar Schalkwijk voerden we gesprekken met zowel jonge als oudere inwoners. Hier ging duidelijk de voorkeur uit naar meer zelf doen. Er werd regelmatig gezegd dat er in Schalkwijk een sterk gemeenschapsgevoel is. Er wordt bijvoorbeeld veel vrijwilligerswerk gedaan. Volgens een aantal Schalkwijkenaren kan de hele gemeente Houten daar iets van leren. Door deze hoge betrokkenheid op de ander, zagen veel deelnemers mogelijkheden om te bezuinigen op de zorg. Een deel van de taken kan volgens hen vrijwillig worden gedaan.

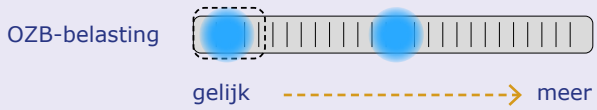
Er klonk een relatief lage bereidheid tot de OZB-belasting verhogen. En de optie bezuinigen werd vooral kansrijk ingeschat op het thema groen. Volgens een aantal inwoners kan het onderhoud voor het huidige bedrag een stuk beter. Bijvoorbeeld de timing in het maaibeleid en het schonen van de sloten kan verbeterd worden.

Wie kwamen we tegen?

0-19 jaar	4
20-39 jaar	1
40-59 jaar	3
60+ jaar	2
Totaal	11

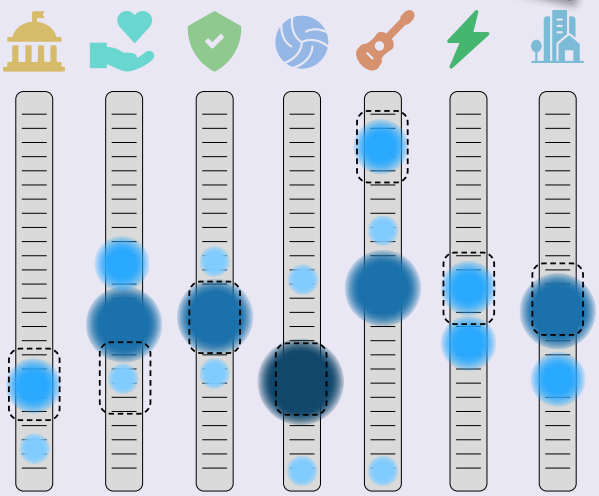
Oplossingsrichting Meer zelf doen

Vrijwilligerswerk

sportvereniging	5
wijk schoonhouden	4
groen onderhouden	3
taalles geven	1
zorgorganisatie	1
mantelzorg	1
kunst & cultuur	0

Jongerencentrum Enter

Op woensdagavond 29 mei waren we welkom bij Jongerencentrum Enter. Hier mochten we mee aan tafel schuiven voor het avondeten. Nadat wij over de Ronde van Houten hebben verteld, gingen we aan de hand van panelen met circa 20 geïnteresseerden in gesprek. De jongeren waren tussen de 14 en 23 jaar oud. Ze dachten enthousiast en energiek mee en kwamen vooral met veel ideeën om zelf meer te doen. Een groepje ging samen dieper in op het thema vrijwilligerswerk. Ze gaven aan meer vrijwilligerswerk te willen doen, maar de drempel is nu nog te hoog. Een idee was om via sociale media filmpjes te delen wat het precies inhoudt. Het tweede idee was om eenmalige groepsinschrijvingen voor vrijwilligerswerk op te zetten. Zo wordt het een sociale activiteit in plaats van een individuele verplichting. Als derde klonk het voorstel om maatschappelijke taken onderdeel van het schoolprogramma te maken.

Veel jongeren gaven aan sport heel belangrijk te vinden, en minder met kunst en cultuur te hebben. Hier zien zij mogelijkheden voor bezuinigen, zolang het toegankelijk blijft voor mensen met minder te besteden. Ook kan het groen in leefomgeving volgens de jongeren minder intensief onderhouden worden.

Wie kwamen we tegen?	
0-19 jaar	20
20-39 jaar	-
40-59 jaar	-
60+ jaar	-
Totaal	20

Oplossingsrichting Meer zelf doen

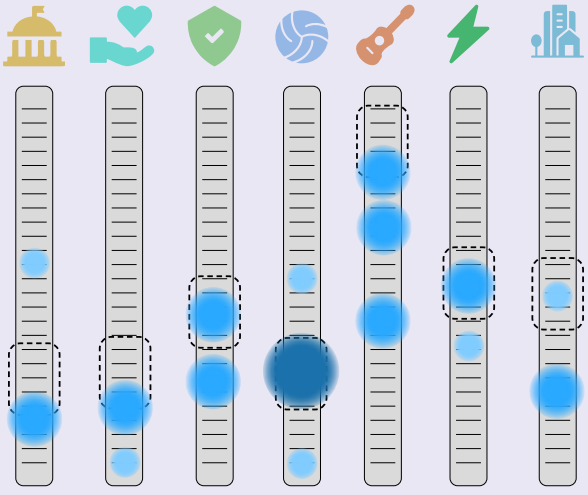
OZB-belasting

gelijk ---------- meer

Vrijwilligerswerk

groen onderhouden	3
sportvereniging	3
kunst & cultuur	3
wijk schoonhouden	2
taalles geven	2
zorgorganisatie	2
mantelzorg	0

Voetbalvereniging 't Goy

Op een zaterdagochtend stonden we onder de partytent van Voetbalvereniging 't Goy. We spraken ongeveer 20 mensen, waaronder vooral ouders van de jonge spelers. De meeste deelnemers hier vinden sport heel belangrijk. Zij zien dit als een investering in de gezondheid van de Houtenaren, wat een preventieve functie heeft voor de zorg. Een groot aantal gaf aan zelf minder met kunst en cultuur te hebben. Hierop kon volgens hen best flink bezuinigd worden. Verder werden zorg en veiligheid vaak als belangrijk punt genoemd. Sommigen gaven aan dat 't Goy door de jaren heen een beetje onveiliger is gaan voelen.

Wie kwamen we tegen?	
0-19 jaar	3
20-39 jaar	5
40-59 jaar	7
60+ jaar	5
Totaal	20

Oplossingsrichting Meer zelf doen

OZB-belasting

gelijk ---------- meer

Vrijwilligerswerk

groen onderhouden	5
sportvereniging	10
kunst & cultuur	0
wijk schoonhouden	5
taalles geven	0
zorgorganisatie	0
mantelzorg	4

Online vragenlijst

Wanneer? → 20 mei - 12 juni 2024

Waar? → online via Houten Praat Mee

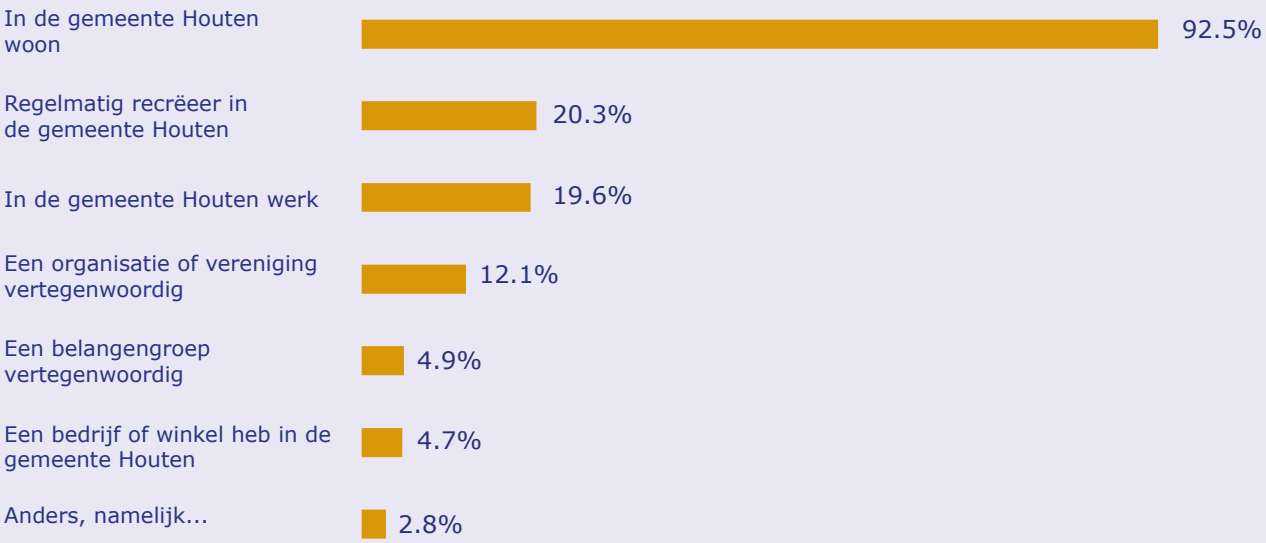
Wie? → 427 deelnemers

Houtenaren konden ook online meedoen aan de Ronde van Houten via het platform Houten Praat Mee. In totaal vulden 427 mensen de vragenlijst in. De vragenlijst werd vooral ingevuld door mensen tussen de 31 en 65 jaar. 20 mensen onder de 30 vulden de vragenlijst in.

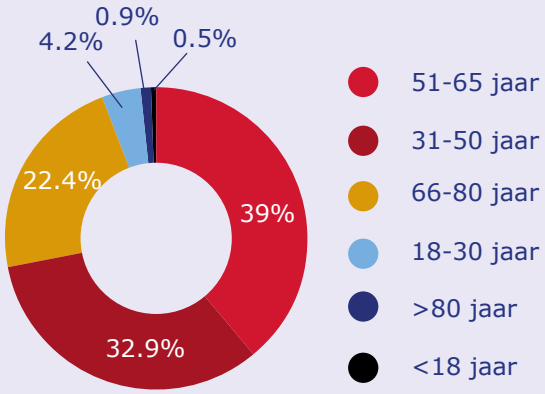
Met 373 wonen de meeste mensen die de vragenlijst invulden in Houten zelf. De andere dorpen en het buitengebied zijn dus minder vertegenwoordigd in deze vragenlijst.

Inwoners konden een vragenlijst invullen tussen 20 mei 2024 en 12 juni 2024. De vragenlijst was opgedeeld in de drie voorgestelde oplossingsrichtingen: bezuinigen, meer zelf doen en omdenken. Hieronder kan je per oplossingsrichting de resultaten lezen.

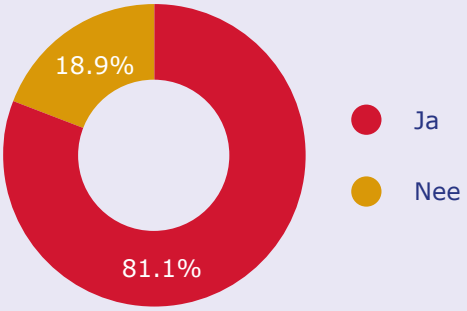
Ik ben geïnteresseerd in de Ronde van Houten, omdat ik...

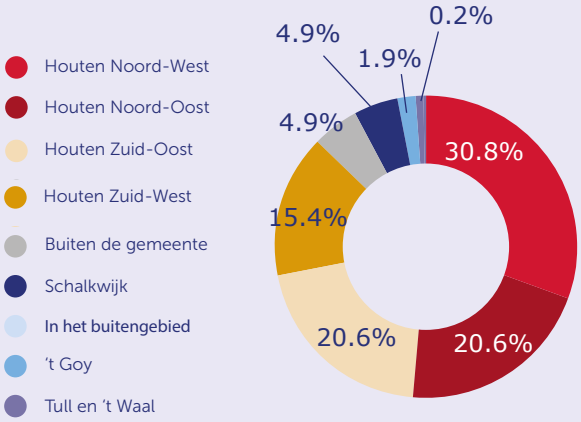
Wat is je leeftijd?

Heb je een eigen koopwoning in Houten?

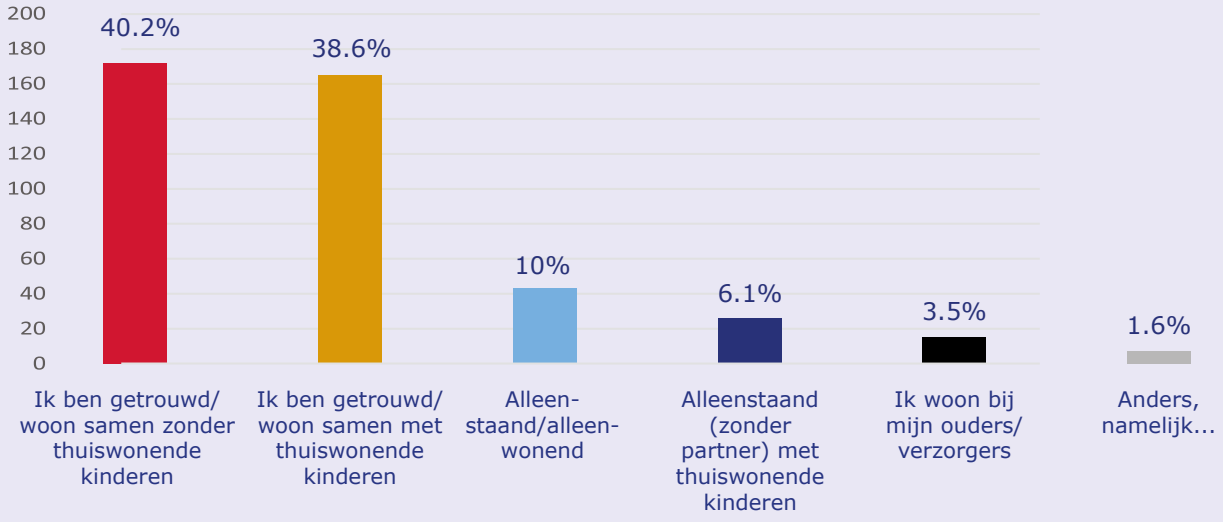

Waar in de gemeente Houten woon je?

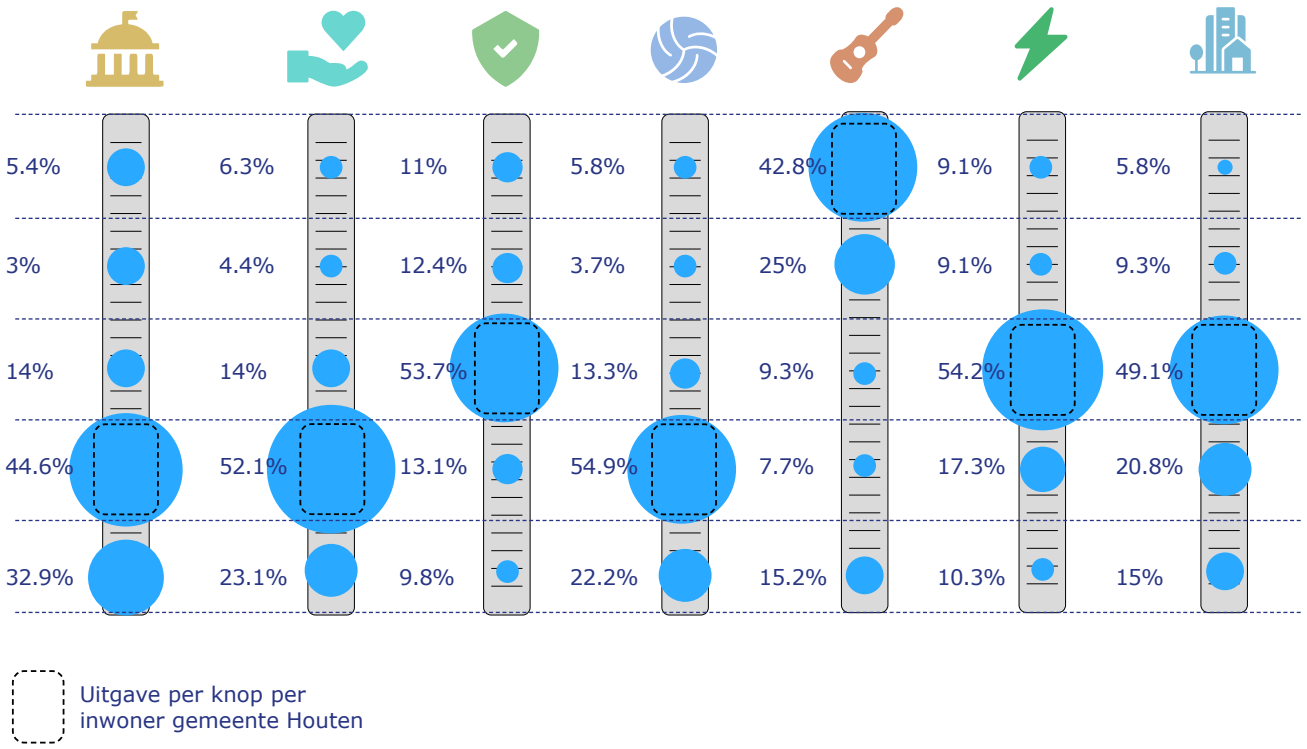

Wat is de samenstelling van je huishouden?

1. Oplossingsrichting 1 - Bezuinigen

Uitgave per knop per inwoner gemeente Houten

Veel deelnemers zijn bereid te bezuinigen op kunst en cultuur

Vooral de bibliotheek en het theater zien mensen als kans om op te bezuinigen. De bibliotheek vinden veel deelnemers belangrijk en moet dus zoveel mogelijk behouden blijven. Over het theater zijn de meningen verdeeld. Sommigen vinden dat een theater niet nodig is in Houten. Volgens hen kunnen cultuurliefhebbers daarvoor naar Utrecht. Andere vinden het wel belangrijk om een theater in Houten te hebben, maar vinden dat mensen gerust wat meer kunnen betalen voor een kaartje. Zij vinden het hierbij wel belangrijk dat het theater toegankelijk blijft voor groepen met minder te besteden. Een andere kostenpost waarop de gemeente kan besparen is de lokale omroep. Met RTV Utrecht in de omgeving hoeft er geen Houtense omroep te zijn.

De gemeente als bezuinigingskans

Ten tweede vonden mensen dat er ook bezuinigd kan worden op 'de gemeente'. Het aantal ambtenaren en wethouders werd vaak genoemd. Veel mensen denken dat de gemeente hetzelfde kan doen met net iets minder personeel. Andere mensen denken dan weer dat de gemeente te veel externen inhuurt, wat ook aardig wat kost. Tegelijkertijd werd er wel opgemerkt dat er niet op de dienstverlening bezuinigd moet worden. Ook de gemeentelijke kantine kwam een aantal keer aan bod en kan voor heel wat mensen verdwijnen. Het gaat hierbij duidelijk om dingen die zich binnen de gemeente afspelen en niet naar buiten toe, zoals de dienstverlening.

Verschillende thema's werden minder genoemd

Een derde resultaat is dat er zichtbaar minder bereidheid is om te bezuinigen op sport in Houten. Wanneer dit thema wel werd benoemd, was dit vaak in één adem met kunt en cultuur. Dan gaat het voor die inwoners vooral over de vraag: wat is een kerntaak van de overheid? Sommige inwoners vinden basisbehoeften zoals zorg en veiligheid belangrijker want "de basis moet goed zijn". Andere mensen zien sport en kunst en cultuur als een vorm van preventie. Door te blijven investeren in deze dingen moet er nadien minder geld uitgegeven worden in de zorg.

Bezuinigingen binnen de knop 'onze leefomgeving' werden weinig toegelicht hoewel er toch een redelijk grote bereidheid is om hierop te bezuinigen. Wat soms wel benoemd werd was de mogelijkheid om minder te maaien. Hierdoor moet de gemeente minder uitgeven en wordt de biodiversiteit bevorderd.

Duurzaamheid en energie werd licht naar beneden geschoven, maar hierbij kwamen weinig toelichtingen. Een enkele keer werden projecten rond windenergie aangehaald als kostenpost waarop bespaard kan worden.

Ook veiligheid werd weinig genoemd, ondanks de bereidheid om ook die knop licht naar beneden te schuiven.

Zorg werd wel vaker genoemd in de toelichtingen, maar dan vooral om te benadrukken dat er niet of zo weinig mogelijk op zorg bezuinigd mag worden.

Een ander opmerkelijk resultaat was de verdeeldheid tussen de voor- en tegenstanders van de 'kaasschaaf-methode', waarmee er op alle thema's redelijk gelijk verdeeld bezuinigd wordt.

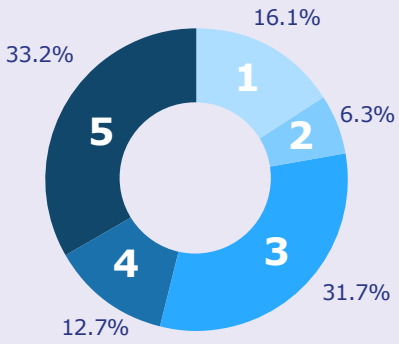
2. Oplossingsrichting 2 - Meer zelf doen

Onder de digitale deelnemers is een opvallend grote bereidheid om meer zelf te doen bij een kunst en cultuurorganisatie. Verder waren het groen onderhoud en het schoonhouden van de wijk veel gekozen opties. De meeste inwoners willen de OZB-belasting wel behouden op het huidige niveau of licht verhogen met 75 euro extra per jaar per huishouden. Mensen gaven in ieder geval aan dat ze meer zelf willen doen zodat er minder bezuinigd moet worden.

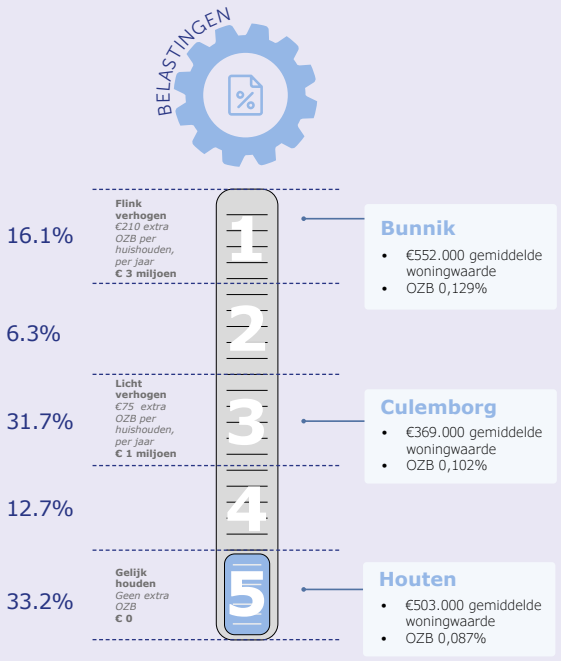
Hoeveel belasting ben jij bereid extra te betalen? Verplaats de schuif naar het gewenste niveau door een antwoord te kiezen.

Huiseigenaren (n=347)

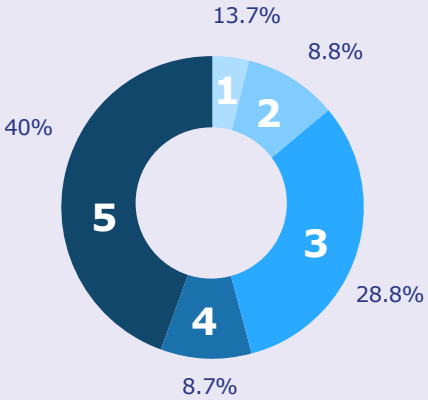

66.8%

is bereid de OZB-belasting te verhogen

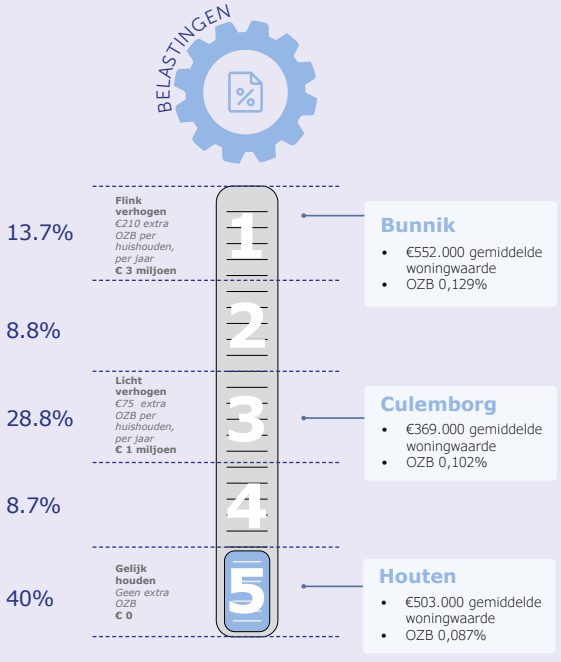

Niet-huiseigenaren (n=80)

60%

is bereid de OZB-belasting te verhogen

3. Oplossingsrichting 3 - Omdenken

Inwoners zagen het meest in het verkopen van snippergroen, het herinvoeren van de hondenbelasting en de toeristenbelasting. Ook het organiseren van creatieve evenementen of het verkopen van vastgoed en grond ziet een groot deel van de inwoners die de vragenlijst invulden als mogelijkheid.
In de categorie 'anders, namelijk...' werd voorgesteld om een hogere belasting te heffen voor grote evenementen, een kattenbelasting in te voeren, het verhuren in plaats van verkopen van het gemeentelijk vastgoed, het introduceren van een (online) platform waar inwoners zich kunnen aanmelden voor vrijwilligerswerk, het inzetten van de geliefde fietsstructuur van Houten om betaalde excursies en toeristische activiteiten te ontwikkelen, buurtbudgetten inzetten voor onder andere het onderhoud van de buurt.

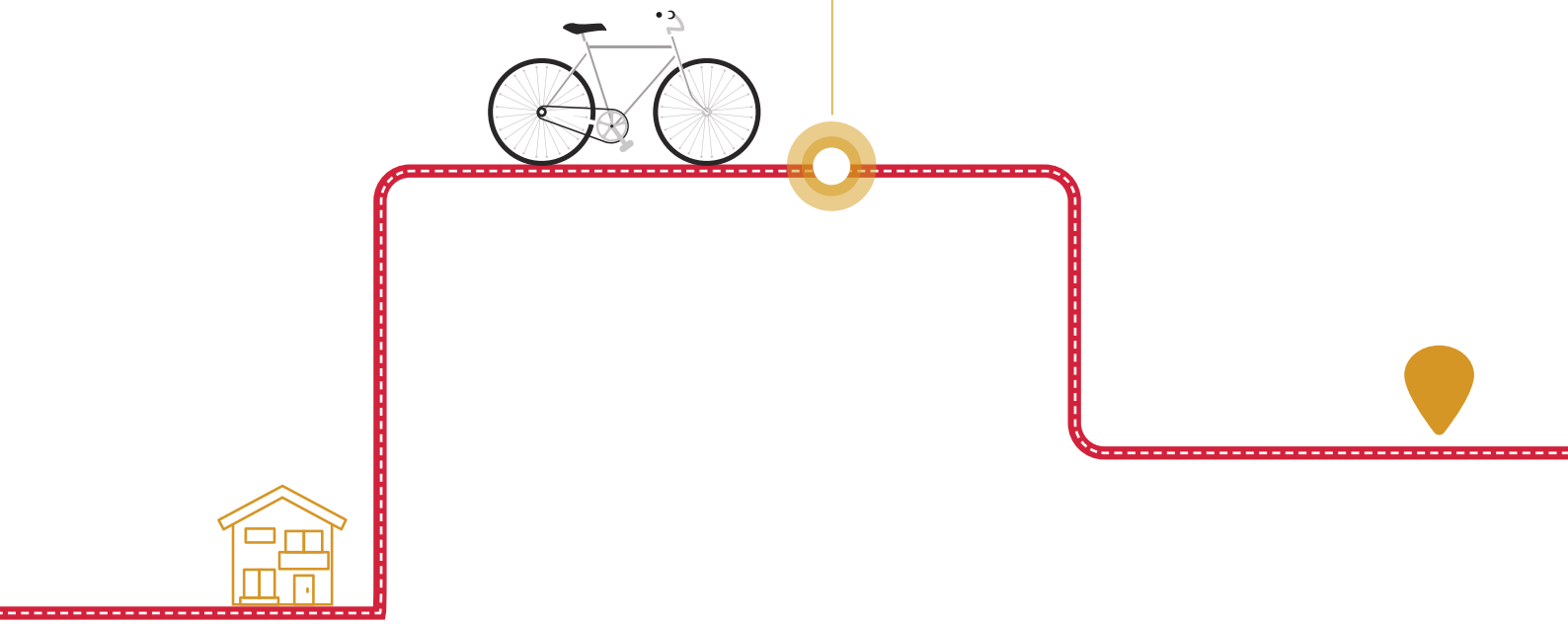
Wat vind je goede ideeën om op creatieve manieren geld te verdienen?

3 Koers uitzetten

Op basis van de opgehaalde inbreng uit stap 2 werken we het eerste voorlopige begrotingsadvies uit.

Tweede kopgroepbijeenkomst
september 2024
Pagina 39

Kopgroep bijeenkomst 2

Wanneer? → 18 september 2024

Waar? → Opstandingskerk

Wie? → 15 Houtenaren

Woensdagavond 18 september stond de tweede bijeenkomst van de kopgroep gepland. De kopgroep was al een tijd niet meer bij elkaar gekomen. Deze avond was daarom vooral gericht op het bijpraten van de groep. Hierdoor is iedereen weer helemaal bij en kunnen we op 23 oktober inhoudelijk in gesprek. De kopgroep had verschillende vragen over de participatie en de volgende bijeenkomst op 23 oktober. Hieronder volgt een kort verslag.

Terugblik participatie en voorlopig begrotingsadvies

De participatie tijdens mei en juni is toegelicht door de verschillende momenten, methode en opbrengsten te presenteren. Tijdens deze participatiemomenten zijn drie oplossingsrichtingen gehanteerd: bezuinigen, meer zelf doen en omdenken. Daarnaast is gebruik gemaakt van referentiegemeenten om inwoners een beeld te geven van de uitgaven van Houten per thema. *Zie het voorlopig begrotingsadvies voor meer info.*

De kopgroep was geïnteresseerd in de opzet van de participatie en de uitkomsten van het begrotingsadvies. Bijvoorbeeld hoe de uitkomsten uit de eerste ronde vergeleken zijn met de tweede ronde. En waarom er voor referentiegemeenten is gekozen. Deze en andere vragen zijn vervolgens toegelicht. Zie de volgende alinea paragraaf voor een toelichting voor deze twee vragen.
In de eerste participatieronde is een primaire reactie van inwoners opgehaald zonder veel context. Hierbij riepen inwoners de gemeente op tot het delen van meer context en details. Inwoners gaven aan daarmee een betere keuze te kunnen maken. Hier is in de tweede participatieronde invulling aangegeven door meer context en details te bieden. Bijvoorbeeld door de uitgaven van Houten per inwoner, per thema, te vergelijken met de uitgaven van referentiegemeenten. Dit zijn gemeenten die in algemene zin redelijk op Houten lijken voor verschillende criteria. Zoals het aantal inwoners en de bevolkingsdichtheid. Hiermee is bezuinigingsbereidheid van Houtenaren per thema uitgevraagd. De informatie uit stap 2 is op basis van de gedetailleerdere uitvraag en specifiekere beantwoording als basis genomen voor de inhoudelijke richting in het voorlopige begrotingsadvies advies per onderwerp. De uitkomsten uit stap 1 maken onderdeel uit van de context en nuance hierbij. Ze zijn (net als de andere opbrengsten) bijvoorbeeld gebruikt bij het opstellen van randvoorwaarden per thema en het samenvattende advies (“behoud de basis”).

Vooruitblik volgende bijeenkomst

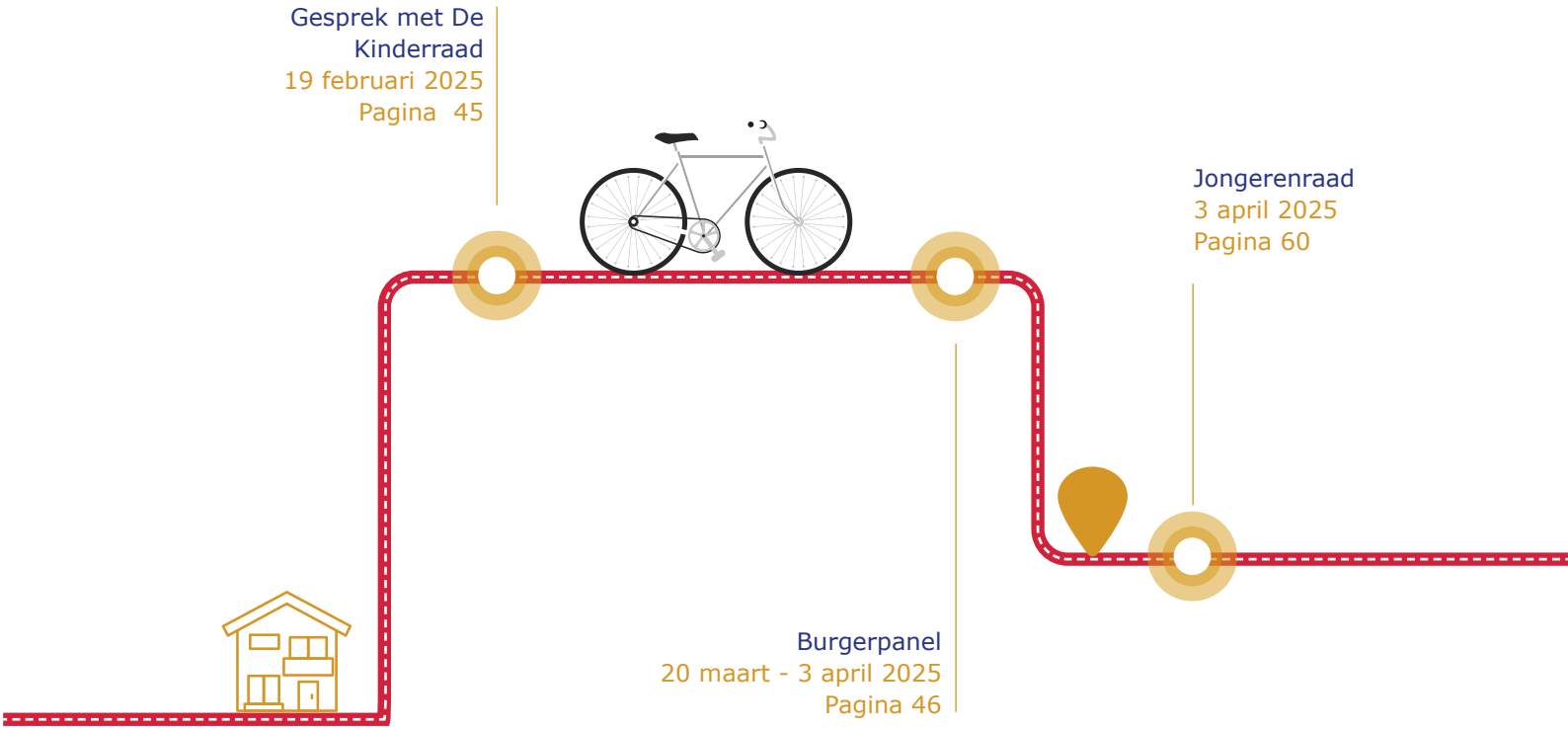
Na een terugblik was het tijd om vooruit te kijken! Op 23 oktober vindt de derde bijeenkomst van de kopgroep plaats. De Kopgroep wil dan graag de diepte voor een paar thema’s: Zorg, Kunst & Cultuur, Sport en Onze Leefomgeving. Voor deze thema’s ontvangt de kopgroep vooraf graag financiële stukken die toegankelijk en begrijpelijk zijn. Zo kan tijdens een goed voorbereid gesprek gevoerd worden met inhoudelijk betrokken medewerkers.

Naast de genoemde thema’s, vraagt de kopgroep ook aandacht voor ‘vastgoed’ en kansen die vrijwilligers kunnen bieden. Verder is het ook belangrijk om te kijken wat voor neveneffecten het schrappen van een taak kan hebben. Of wat het invoeren van een maatregel die geld op kan leveren, eigenlijk kost. Zoals het herinvoeren van hondenbelasting. Een ander aandachtspunt zijn de bezuinigingen door het Rijk. Hoe voorkomen we dat sommige inwoners dubbel geraakt worden, zowel door bezuinigingen van het Rijk als de gemeente?

Met deze bouwstenen kan een goed gesprek gevoerd worden op 23 oktober. Daarbij roept de kopgroep de gemeente wel op om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk inwoners aanwezig zijn!

4 Perspectief bepalen

We checken de koers van het voorlopige begrotingsadvies met de kopgroep en het burgerpanel. Is de inbreng op een juiste manier vertaald naar een voorlopig begrotinsadvies? Of moeten we nog wat bijschaven? Met deze inbreng uit de samenleving werken we toe naar het uiteindelijke ‘Houtens Begrotingsadvies’.

Kopgroep bijeenkomst 3

Wanneer? → 23 oktober 2024

Waar? → Opstandingskerk

Wie? → 20 betrokken Houtenaren

Woensdag 23 oktober kwam de kopgroep voor de derde keer bijeen. De kopgroep ging op basis van data en financiële cijfers in gesprek over de mogelijkheden om te bezuinigen, meer zelf te doen en om te denken. De financiële samenvatting van de jaarrekening en overige stukken zijn een week van tevoren opgestuurd. De kopgroep heeft dit vooraf doorgenomen zodat een gericht gesprek gevoerd kon worden. Daarnaast hebben de inwoners van te voren doorgegeven over welke van de vier thema's (Zorg en welzijn, Sport en vastgoed, Kunst en cultuur en Onze Leefomgeving) zij in gesprek willen gaan.

Na een plenaire aftrap van de avond, zijn de verschillende thema's in groepen besproken. Na twee gespreksrondes is de belangrijkste inbreng weer met de hele groep gedeeld. Hieronder volgt per thema een kort verslag!

Verhouding kopgroep tot andere participatiemiddelen

De aanwezigen vragen zich af hoe zwaar hun inbreng meeweegt in de keuzes die de gemeente zal maken. De inbreng van inwoners die op andere manieren meedachten is ook van belang. Er wordt uitgelegd dat de inbreng van de kopgroep zeker niet leidend is. Het voorlopig begrotingsadvies is gebaseerd op de inbreng van de straatgesprekken online vragenlijsten en bijeenkomst met professionele partijen. De inbreng van de kopgroep is daarop een aanvulling omdat het gedetaileerder en meer diepgaand is. Het burgerpanel zal ook nog reflecteren op dit voorlopig begrotingsadvies.

Zorg en welzijn: bespaar op lange termijn door oorzaken van gezondheidsproblemen aan te pakken

Veel inwoners hebben in hun eigen leven te maken met het thema 'zorg en welzijn'. Hierdoor was het een populair thema om over mee te denken. De kopgroep benoemd dat bezuinigen op dit thema geen 'no go' is. Er moet echter wel goed gekeken worden waarop precies bezuinigd wordt en welk lange termijn effect dit heeft. Door kortzichtig te bezuinigen kan dit op de langere termijn gevolgen hebben die juist meer kosten. Oftewel: *"Het bonnetje volgt een paar jaar later"*.

De kopgroep stelt daarom voor om bij de **oplossingsrichting bezuinigen**, kritisch te kijken naar bijvoorbeeld de efficiëntie van zorg- of welzijnspartners. En de samenwerking tussen partijen. Door in te kopen bij een selecte groep aanbieders, komen er meer vaste gezichten terug in de wijk. Zij pikken signalen op van gezinnen en kunnen zo vroegtijdig andere professionals inschakelen. Dit levert misschien niet direct een bezuiniging op maar kan op de lange termijn wel voor een besparing zorgen.

Bij de **oplossingsrichting meer zelf doen** geeft de kopgroep aan dat de vraag en het aanbod van vrijwilligers niet goed zichtbaar en bekend is.

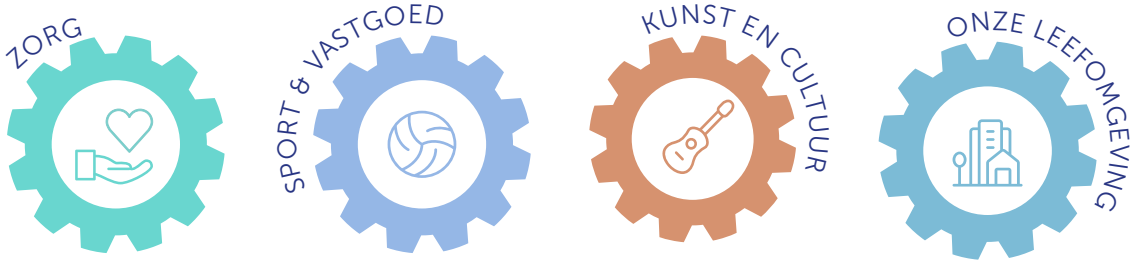
Dit zou met Van Houten & Co uitgewerkt kunnen worden. Door de inzet van getrainde vrijwilligers, hoeven er minder professionals ingezet te worden. Dit kan de gemeente samen met haar partners faciliteren. Ook zou de gemeente moeten lobbyen voor een inkomensafhankelijke bijdrage voor WMO voorzieningen. Veel inwoners zijn namelijk bereid om hier zelf een deel aan mee te betalen. Dit is nu wettelijk niet mogelijk.

Daarnaast stelt de kopgroep voor om in het kader van **omdenken**, juist te investeren in het voorkomen van kostenbepalende factoren. Dit zijn de oorzaken waarom we kosten maken in de zorg of het sociaal domein. Bijvoorbeeld door eenzaamheid te verminderen, het aanbod aan armoede- of minimavoorzieningen toegankelijker te maken, het gesprek aan te gaan met ouders over de hoge verwachtingen die gesteld worden aan jongeren en de sociale cohesie te verbeteren door buurtinitiatieven te stimuleren en geclusterde woonvormen te realiseren. Of door beweging in de openbare ruimte te stimuleren: *"Verstening is als ritalin maar ruimte voor beweging zorgt echt voor een betere gezondheid"*

Kunst en cultuur: behoud ontmoetingsfunctie en evalueer plekken die hier beperkt aan bijdragen

Bij dit thema werd vooral benadrukt dat kunst- en cultuurvoorzieningen een belangrijke ontmoetingsfunctie hebben. Het heeft een belangrijke rol in de maatschappij door de betrokkenheid van vrijwilligers en partners. Dit zorg voor positieve gezondheidseffecten, bijvoorbeeld door het bestrijden van eenzaamheid.

Binnen de oplossingsrichting **bezuinigen** geven inwoners aan dat deze ontmoetingsfuncties in de culturele sector zeker behouden moet worden. Functies die minder bijdragen aan de sociale basis kunnen dan kritisch geëvalueerd worden. De groep merkt op dat er relatief veel geld gaat naar monumentenzorg en het regionaal archief. Waarom hier veel geld aan besteedt wordt en of dit goedkoper kan, is iets wat verder onderzocht moet worden. Ook vragen zij zich af hoeveel bezoekers het archeologisch museum Houten jaarlijks ontvangt.

Drie oplossingsrichtingen

BEZUINIGEN

De gemeente gaat ***bezuinigen***. Dat is merkbaar in ons dagelijks leven.

MEER ZELF DOEN

Alle inwoners en vrijwilligers gaan ***meer zelf doen.*** Daarnaast gaan we ***meer betalen*** om de begroting sluitend te krijgen. Er hoeft dan minder bezuinigd te worden.

OMDENKEN

We zien dit als een mogelijkheid om onze samenleving ***slimmer*** te ***organiseren.***

Door inwoners de optie te geven om vrijwillig meer te betalen voor entreekaartjes, kunnen inwoners **meer zelf doen** voor dit thema. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met de verhoging van de btw van 9% naar 21%. Een verhoging van de OZB is een goede manier om als relatief rijke gemeente het begrotingstekort te verkleinen.

Door **om te denken** zou de gemeente in kunnen zetten op toeristen die geïnteresseerd zijn in de bijzondere planologische positie van Houten. De culturele ruimtes en zalen zouden meer commercieel verhuurd kunnen worden om zo geld te verdienen. De meningen zijn verdeeld over de overweging of de gemeente haar gemeentelijke monumenten moet verkopen. Een deel ziet hierin een gemakkelijke kans om geld te verdienen. Terwijl andere inwoners dit zonde vinden.

Sport en vastgoed: inzetten op gezondheidseffect van bewegen en multifunctionele accommodaties

Ook bij dit thema werd de preventieve werking van sport voor de gezondheid van inwoners benadrukt. Het is daarom belangrijk om de effecten op de lange termijn inzichtelijk te maken.

Voor de oplossingsrichting **bezuinigen en meer zelf doen** ziet de kopgroep kansen door in te zetten op vrijwilligers bij het zwembad. Deze voorziening is belangrijk voor de gezondheid van Houtenaren en moet dus behouden worden. Bij andere zwembaden in het land wordt meer gebruik gemaakt van vrijwilligers dan in Houten. Bij de oplevering van nieuwe sportaccommodaties moet ingezet worden op de multifunctionaliteit. Daarmee zijn er minder gebouwen nodig doordat de bezetting van het multifunctionele pand hoog is.

Door **om te denken** is er bij het thema sport veel winst te halen. Zo zou de gemeente haar sportcomplexen en -velden meer commercieel moeten verhuren. Bijvoorbeeld op zondag aan kerken als er weinig activiteiten zijn bij sportverenigingen. Daarnaast kan investeren in sport en bewegen gezondheidsvoordelen opleveren. De kopgroep denkt daarbij aan het stimuleren van fietsen door een prijs voor de meest gefietste kilometers uit te reiken, autogebruik meer te belasten (hogere leges voor ontheffingen) geen of beperkte huur te rekenen aan sportverenigingen en inzetten op topsport omdat dit sponsoring aantrekt. Deze investeringen leveren op de lange termijn besparingen op door de gezondheidswinsten!

Onze leefomgeving: inzetten op onderhoudsarm groen & inwoners ruimte geven voor zelfbeheer

Bij dit thema liggen veel kansen volgens de kopgroep. Dit leverde een interessant gesprek op tussen medewerkers die de praktijk goed kennen en inwoners met creatieve ideeën. De prioritering in de openbare ruimte werd door één van de aanwezigen als volgt uitgelegd:

1. Veiligheid als basis
2. Onderhoudsarm en daarmee betaalbaar beheer
3. Schoonheid of uitstraling van het groen

Voor de oplossingsrichting **bezuinigen** werd geconcludeerd dat de gemeente minder vaak hoeft te maaien, bijvoorbeeld één keer per maand en op bepaalde plekken slechts één keer jaar. Daarbij hoeft de gemeente zich niet strikt aan de regel van een gazonhoogte van 15 centimeter te houden. Ook zou de gemeente kunnen besparen door te kiezen voor struiken in plaats van hagen en kruidenrijk grasland in plaats van vaste planten. Een haag of een vaste plant vraagt namelijk relatief veel onderhoud in vergelijking met een struik of kruidenrijk grasland. Het is acceptabel om het onderhoud in het centrum bij te stellen naar een lager onderhoudsniveau. Er zou niet bezuinigd moeten worden op het fietsparkeren, het stimuleren van fietsen is namelijk erg belangrijk.

Voor de oplossingsrichting **meer zelf doen** ziet de kopgroep veel kansen in het onderhoud van groen in de eigen wijk. De aanwezige beleidsmedewerkers geven aan dit in de praktijk geen of een beperkte besparing oplevert. De gemeente moet zelfbeheer namelijk begeleiden, controleren en faciliteren door bijvoorbeeld gereedschap aan te bieden. Volgens inwoners is met name de controle iets wat niet nodig is en maar beperkt tijd hoeft te kosten. Bij een maatwerk door de gemeente en met toewijding vanuit de wijk is succesvol zelfbeheer zeker mogelijk. Het herinvoeren van hondenbelasting is voor sommigen erg logisch omdat het geld oplevert. Andere vinden dat de gemeente hierop geen 'jojo-beleid' moet voeren. Kattenbelasting mag misschien niet volgens de wet, maar hier zou de gemeente best ongehoorzaam mogen zijn en dit toch in kunnen voeren.

Voor de oplossingsrichting **omdenken** zou de gemeente kunnen overwegen om maaisel te verkopen in plaats van te betalen voor het afvoeren grasland. Ook moet de gemeente strenger controleren op het adres van inwoners of bedrijven bij het inleveren van afval bij het afvalbrengstation. Er zijn nu teveel mensen of bedrijven die niet ingeschreven staan in de gemeente Houten.

Conclusie: zet in op preventie, ontmoeting & beheer door de wijk

Kunst- en cultuurvoorzieningen & mogelijkheden om te **sporten** zorgen voor ontmoeting en beweging. Dit zorgt op de lange termijn voor besparingen door een positief effect op de gezondheid. Bezuinigingen hierop kunnen de samenleving uiteindelijk meer kosten. Wel kan er kritisch gekeken worden naar onderdelen die hier beperkt aan bijdragen. Voor het thema **zorg** moet gekeken worden naar de oorzaken van klachten. Door oorzaken aan te pakken, hoeven we minder uit te geven aan zorg. Verder moet de gemeente de kansen voor een eigen bijdrage aan de WMO onderzoeken. Bij het thema **onze leefomgeving** is het belangrijk om te kiezen voor onderhoudsarm beheer en onderhoud door inwoners zelf.

Gesprek met De Kinderraad

Wanneer? → 19 februari 2025

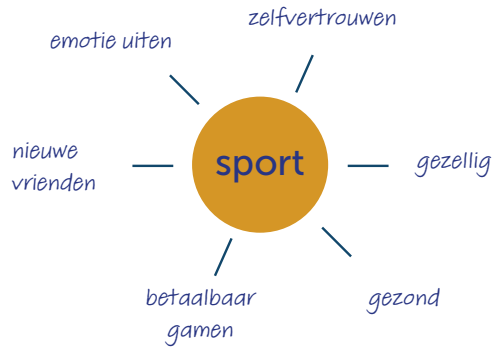
Waar? → Gemeentehuis Houten

Wie? → De Kinderraad 20 kinderen uit groep 7 en 8

19 februari ging De Kinderraad met wethouder Vermeulen (Financiën) gesprek over hoe de gemeente Houten haar geld besteed. De Kinderraad Houten bestaat uit ongeveer 20 kinderen uit groep 7 of 8. Zij vertegenwoordigen de kinderen uit de gemeente Houten. De kinderen hebben tekeningen gemaakt om te laten zien wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van Houten.

Aandacht voor sport, veiligheid en energie/duurzaamheid

De Kinderraad vindt het belangrijk dat er genoeg plekken blijven om te sporten. Dit is namelijk gezond en gezellig, beter dan gamen, zorgt voor nieuwe vrienden en zelfvertrouwen. Sporten in het groen is helemaal goed. Voor mens en natuur.

Ook Veiligheid vinden kinderen belangrijk. Zo zorgt vuurwerk soms voor een onveilig gevoel. En is het goed als handhaving en politie zichtbaar zijn op straat. Jongerenwerk is belangrijk omdat jongerenwerkers de jongeren goed kenne. En eventuele ruzies of problemen snel aan kunnen pakken.

Er is ook aandacht nodig voor duurzaamheid. Dit zorgt er volgens kinderen namelijk voor dat de aarde, én Houten, een fijne en leefbare plek blijft. Dit kan bijvoorbeeld door korting te geven op zonnepanelen, zuiniger om te gaan met materialen en brandstoffen en meer elektrische auto's te gebruiken.

Burgerpanel

Wanneer? → 20 maart tot 3 april 2025

Waar? → Online via het burgerpanel

Wie? → 330 deelnemers

Het burgerpanel dacht mee over het Houtens Begrotingsadvies. Zij lieten weten in hoeverre zij zich herkennen in dit advies. Het Houtens Begrotingsadvies is een advies van de Houtense samenleving over de financiële uitdagingen van de gemeente. Het is gericht aan het college van burgemeesters en wethouders en de gemeenteraad. Het volledige Houtens Begrotingsadvies is beschikbaar via houtenpraatmee.nl. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten van dit burgerpanel-onderzoek.

Representatieve resultaten
Het burgerpanel is een groep Houtenaren van 18 jaar en ouder die regelmatig online meedenken over verschillende thema's. Van alle burgerpanelleden is bekend hoe oud zij zijn, waar zij wonen en wat hun geslacht is. Op basis hiervan is de samenstelling van de respondenten van deze vragenlijst vergeleken met de gehele populatie van Houten. De resultaten zijn gewogen naar leeftijd, wijk en geslacht. Daarmee zijn de resultaten representatief voor deze kenmerken. De uitgebreide onderzoeksverantwoording van dit burgerpanel-onderzoek is beschikbaar via **de website van de gemeente**.

Indeling vragenlijst
De vragenlijst bestond uit drie delen:

Oplossingsrichting 1 - Bezuinigen
Voor oplossingsrichting 1 zijn zeven verschillende thema's behandeld. Bij elk thema gaven burgerpanelleden aan:
A - Of zij kansen zien om te bezuinigen
B - Welke randvoorwaarden om te bezuinigen zij het belangrijkst vinden.

Bij de vragen over kansen om te bezuinigen (A) is bij elk thema steeds een samenvatting getoond:
- de uitgaven en het aanbod van Houten en referentiegemeenten
- de totale financiële omvang (jaarrekening 2022)
- de wettelijke verplichte en niet-veplichte taken
- de Houtense bereidheid om te bezuinigen volgens het Begrotingsadvies (groot-gemiddeld-klein)

Burgerpanelleden konden vervolgens aangeven of zij kansen zien om te bezuinigen, de uitgaven op het huidige niveau willen houden of juist meer uit te willen geven.

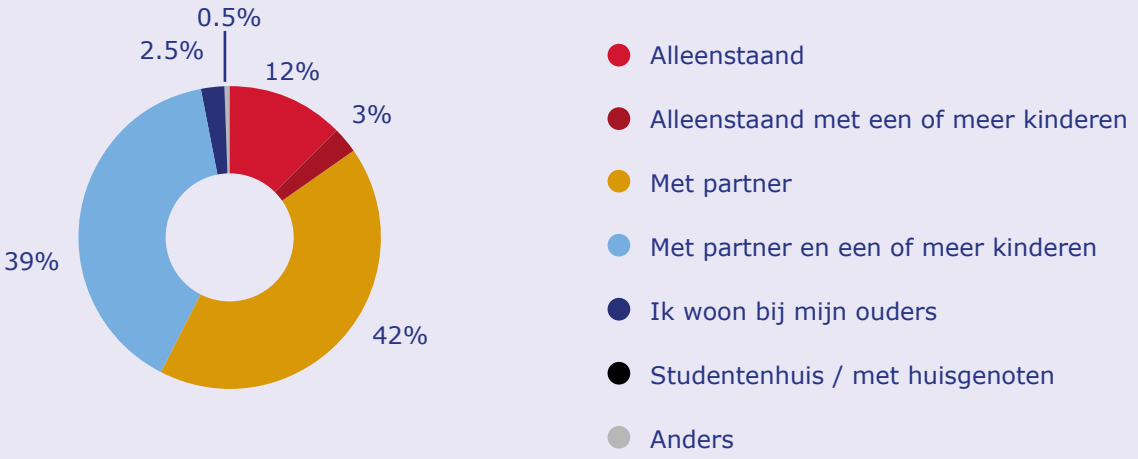
Voor de vragen over de randvoorwaarden (B) zijn steeds de randvoorwaarden uit het Houtens Begrotingsadvies getoond. Houtenaren hebben deze randvoorwaarden tijdens de eerdere participatie benoemd als belangrijk bij eventuele bezuinigingen. Dit werd in de vragenlijst bij elke vraag uitgelegd.

Oplossingsrichting 2 - Meer zelf doen
De tweede oplossingsrichting richt zich op de kracht van de samenleving. Door met zijn allen vrijwillig taken over te nemen van de gemeente kunnen we kosten besparen. Daarnaast kan een eventuele verhoging van de OZB (onroerendezaakbelasting) ook gezien worden als een bijdrage vanuit de samenleving.

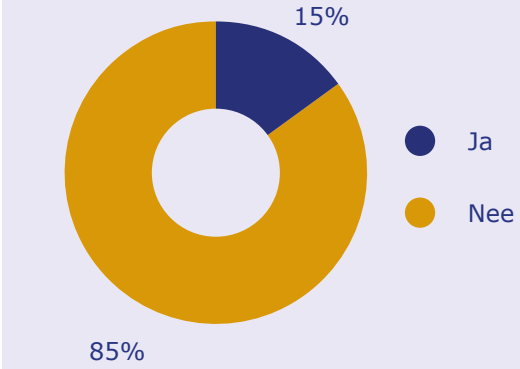
Burgerpanelleden zijn bevraagd op hun bereidheid om meer vrijwilligerswerk te doen en meer OZB te betalen. Daarbij zijn zij geïnformeerd over de bereidheid van Houtenaren uit het Begrotingsadvies om meer zelf te doen en meer OZB te betalen.

Oplossingsrichting 3 - Omdenken
De laatste oplossingsrichting gaat over creatieve manieren om geld te verdienen voor de gemeente. Burgerpanelleden dachten mee over de kansen die zij hier zien. De ideeën uit het Begrotingsadvies zijn gedeeld met het burgerpanel.

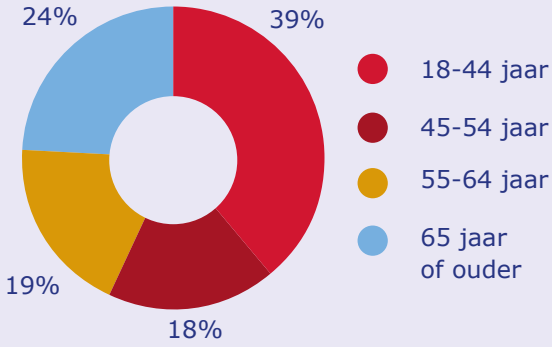
Wat is uw huishoudenssamenstelling?

Bent u in bezit van een hond?

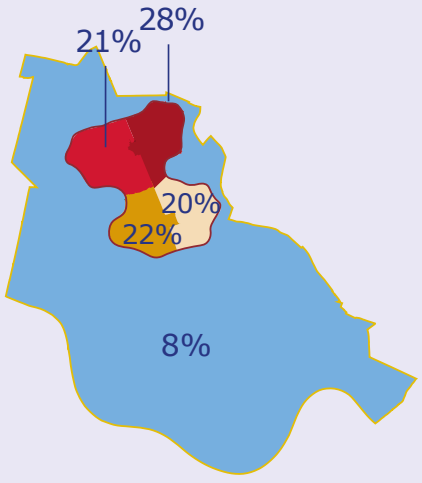

Wat is uw leeftijd en geslacht?

49% van de deelnemers zijn mannen
51% van de deelnemers zijn vrouwen

Waar in Houten woont u?

1. Bezuinigen

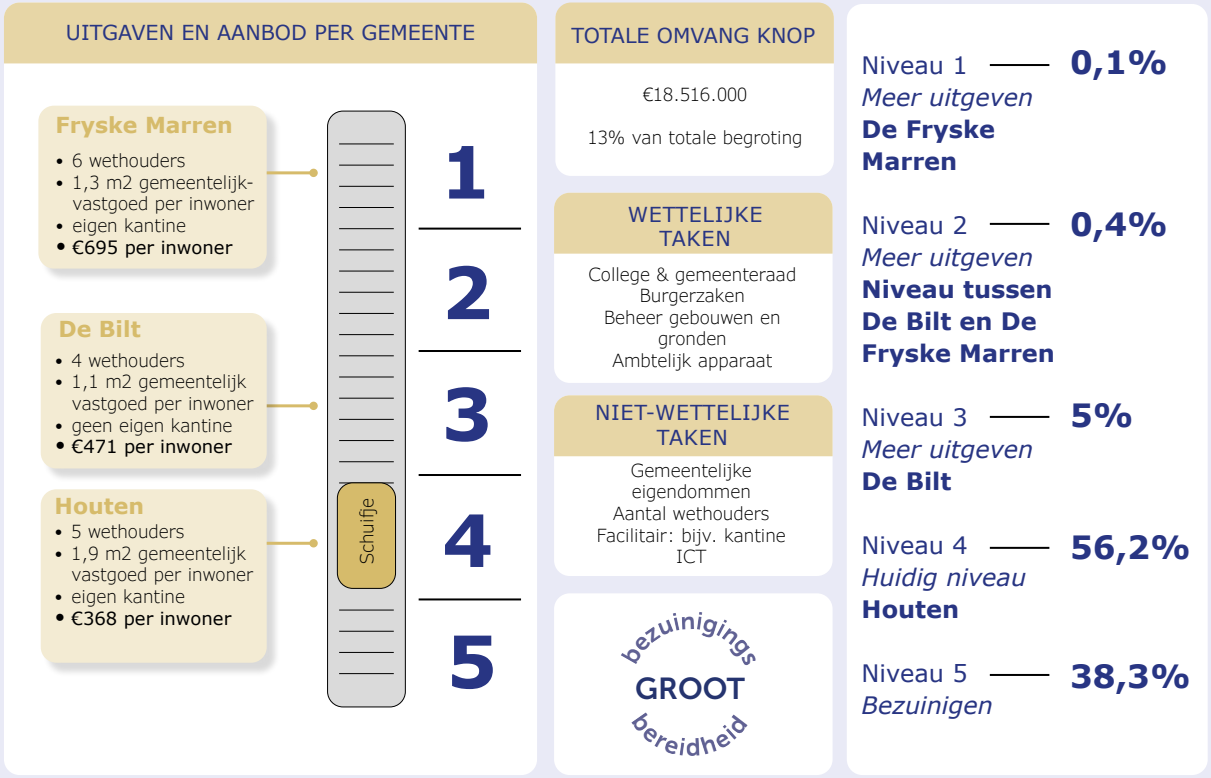
De Gemeente

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema 'Gemeente'?

Voor het thema 'De Gemeente' is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief 'Groot'. Een deel van de inwoners vindt dat de gemeente eerst kritisch naar haar eigen organisatie moet kijken voordat er op andere thema's bezuinigd wordt. Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.

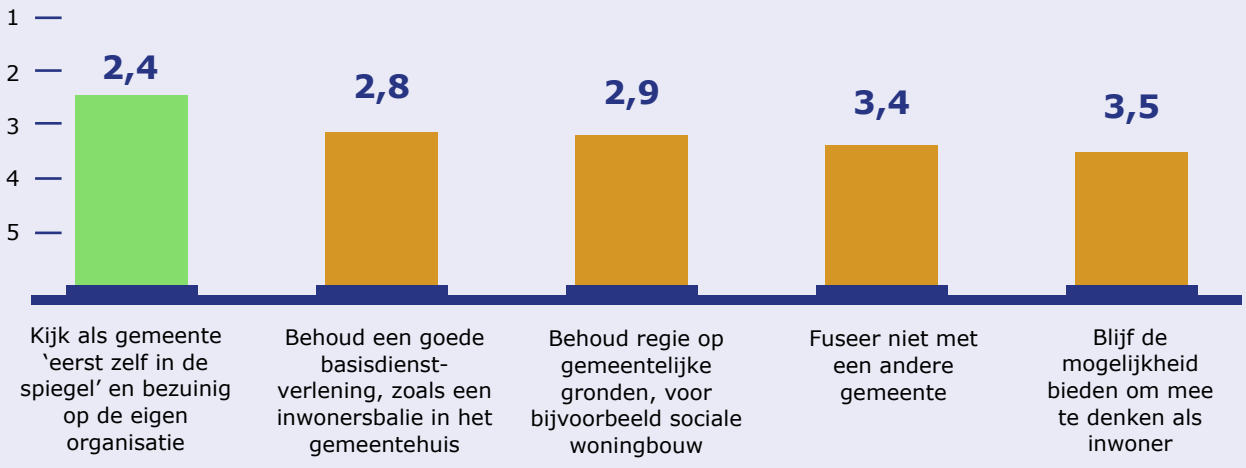
Ongeveer 38% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

afbeelding vragenlijst — resultaten

B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (5)

Zorg

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema 'Zorg'?

Voor dit thema is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief 'Klein'. Inwoners geven aan dat er de afgelopen jaren al veel op dit thema bezuinigd is. Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.

Ongeveer 17% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

*VSV: Voortijdig schoolverlaten

afbeelding vragenlijst

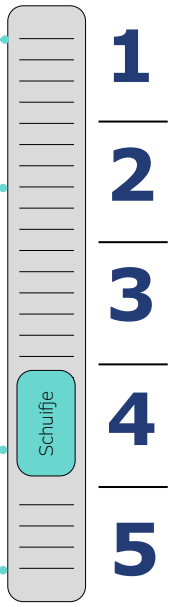
UITGAVEN EN AANBOD PER GEMEENTE

Steenwijkerland
- 84% voelt zich lichamelijk gezond
- 42% ervaart eenzaamheid
- 15% is mantelzorger
- 9% jeugdhulp tot 18 jaar
- 3% vroegtijdige schoolverlaters
- €1728 per inwoner

Medemblik
- 85% voelt zich lichamelijk gezond
- 42% ervaart eenzaamheid
- 13% is mantelzorger
- 10% jeugdhulp tot 18 jaar
- 2,5% vroegtijdige schoolverlaters
- €1266 per inwoner

Houten
- 84% voelt zich lichamelijk gezond
- 42% ervaart eenzaamheid
- 15% is mantelzorger
- 11% jeugdhulp tot 18 jaar
- 2% vroegtijdige schoolverlaters
- €1125 per inwoner

Lansingerland
- 86% voelt zich lichamelijk gezond
- 42% ervaart eenzaamheid
- 13% is mantelzorger
- 9% jeugdhulp tot 18 jaar
- 1,5% vroegtijdige schoolverlaters
- €1041 per inwoner

TOTALE OMVANG KNOP

€56.555.000

38% van totale begroting

WETTELIJKE TAKEN

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
Jeugdwet
Wet Publieke Gezondheid
Onderwijs

NIET-WETTELIJKE TAKEN

Collectieve zorgverzekering minima
Maatjeswerk
Bijdrage mantelzorgers
Vergoeding chronisch zieken

resultaten

Niveau 1 — **5,7%**
Meer uitgeven
Steenwijkerland

Niveau 2 — **3,6%**
Meer uitgeven
Medemblik

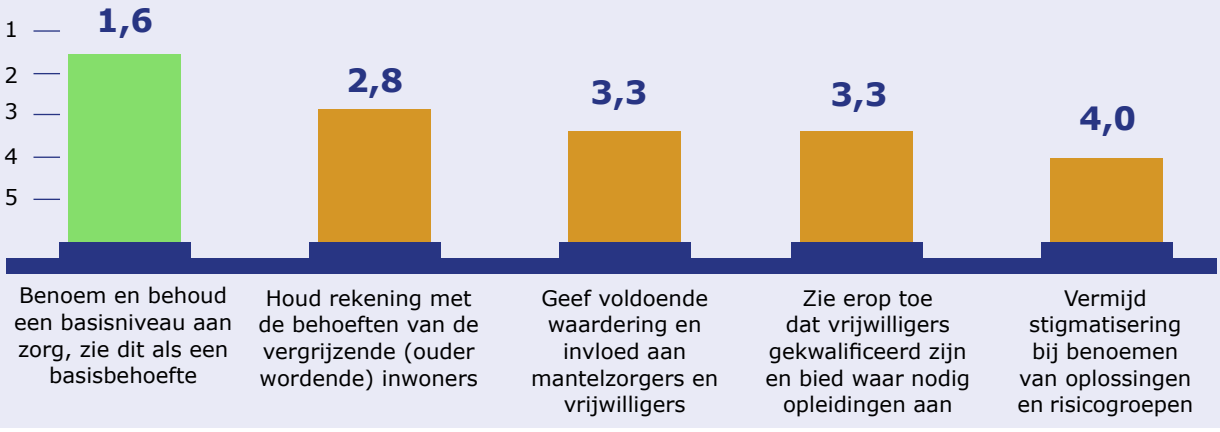
Niveau 3 — **17,6%**
Meer uitgeven
Niveau tussen Houten en Medemblik

Niveau 4 — **56,3%**
Huidig niveau
Houten

Niveau 5 — **16,8%**
Bezuinigen
Lansingerland

B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (5)

Veiligheid

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema 'Veiligheid'?

Voor dit thema is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief 'Klein'. De veiligheid wordt als relatief goed ervaren in Houten. En inwoners vinden het belangrijk om dit zo te houden. Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.

Ongeveer 9% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

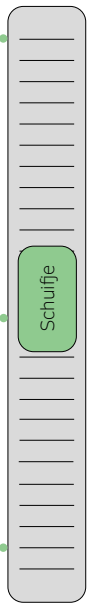
afbeelding vragenlijst

UITGAVEN EN AANBOD PER GEMEENTE

Fryske Marren
- 55 misdrijven per 10.000 inwoners
- 4 verwijzingen Halt per 1000 jongeren
- €124 per inwoner

Houten
- 64 misdrijven per 10.000 inwoners
- 7 verwijzingen Halt per 1000 jongeren
- €96 per inwoner

Altena
- 58 misdrijven per 10.000 inwoners
- 8 verwijzingen Halt per 1000 jongeren
- €82 per inwoner

1
2
3
4
5

TOTALE OMVANG KNOP

€4.836.000

3% van totale begroting

WETTELIJKE TAKEN

Brandweer
Crisisbeheersing
Rampenbestrijding
Geneeskundige hulpverlening

NIET-WETTELIJKE TAKEN

Halt
Voorlichting
Ondermijning

bezuinigings **KLEIN** bereidheid

resultaten

Niveau 1 — **6,3%**
Meer uitgeven
Fryske Marren

Niveau 2 — **17,8%**
Meer uitgeven
Niveau tussen Houten en Fryske Marren

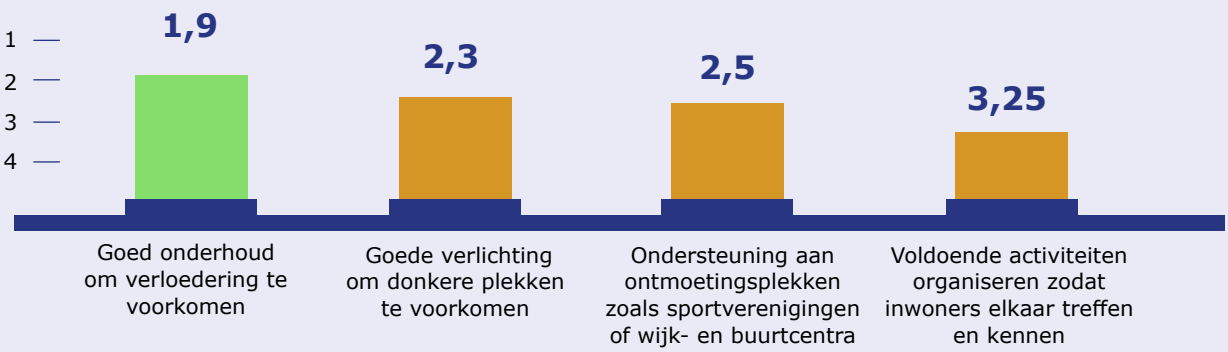
Niveau 3 — **51,0%**
Huidig niveau
Houten

Niveau 4 — **15,6%**
Bezuinigen
Niveau tussen Altena en Houten

Niveau 5 — **9,4%**
Bezuinigen
Altena

B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (4)

Sport

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema 'Sport'?

Voor dit thema is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief 'Klein'. Sport is belangrijk voor de gezondheid en zorgt voor verbinding tussen inwoners. Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.

Ongeveer 25% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

afbeelding vragenlijst — resultaten

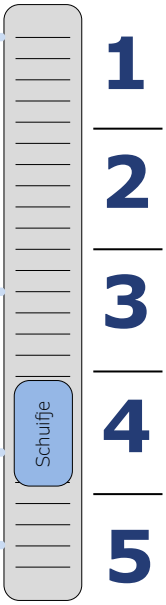
UITGAVEN EN AANBOD PER GEMEENTE

Raalte
- 57% wekelijkse sporters
- 43% niet-sporters
- 61% aangesloten bij sportvereniging
- €119 per inwoner

De Bilt
- 61% wekelijkse sporters
- 40% niet-sporters
- 67% aangesloten bij sportvereniging
- €92 per inwoner

Houten
- 65% wekelijkse sporters
- 35% niet-sporters
- 65% aangesloten bij sportvereniging
- €85 per inwoner

Molenlanden
- 50% wekelijkse sporters
- 50% niet-sporters
- 55% aangesloten bij sportvereniging
- €81 per inwoner

TOTALE OMVANG KNOP

€4.287.000

3% van totale begroting

WETTELIJKE TAKEN

Wet Publieke Gezondheid

NIET-WETTELIJKE TAKEN

Sportmakelaar en buurtcoaches
Onderhoud sportcomplexen
Subsidies sport
Materialen sport

bezuinigings
KLEIN
bereidheid

Niveau 1 — **2,9%**
Meer uitgeven
Raalte

Niveau 2 — **3,2%**
Meer uitgeven
Niveau tussen Raalte en De Bilt

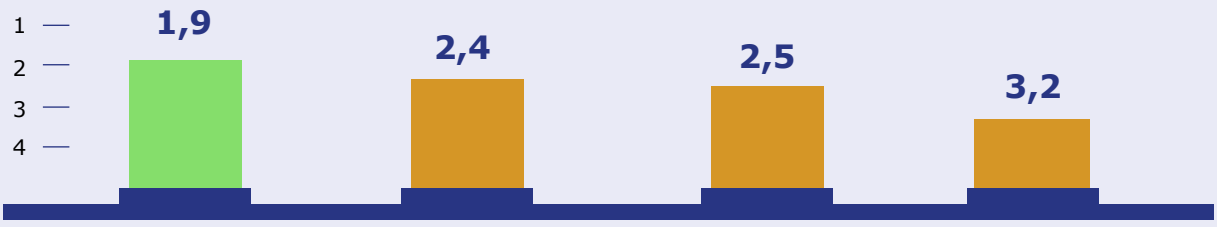
Niveau 3 — **9,2%**
Meer uitgeven
De Bilt

Niveau 4 — **59,2%**
Huidig niveau
Houten

Niveau 5 — **25,5%**
Bezuinigen
Molenlanden

B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (4)

Houd sport toegankelijk voor iedereen, ook mensen met een lager inkomen

Laat het aanbod aan sportvoorzieningen goed aansluiten op de vraag

Zet in op de positieve gezondheidseffecten van sport

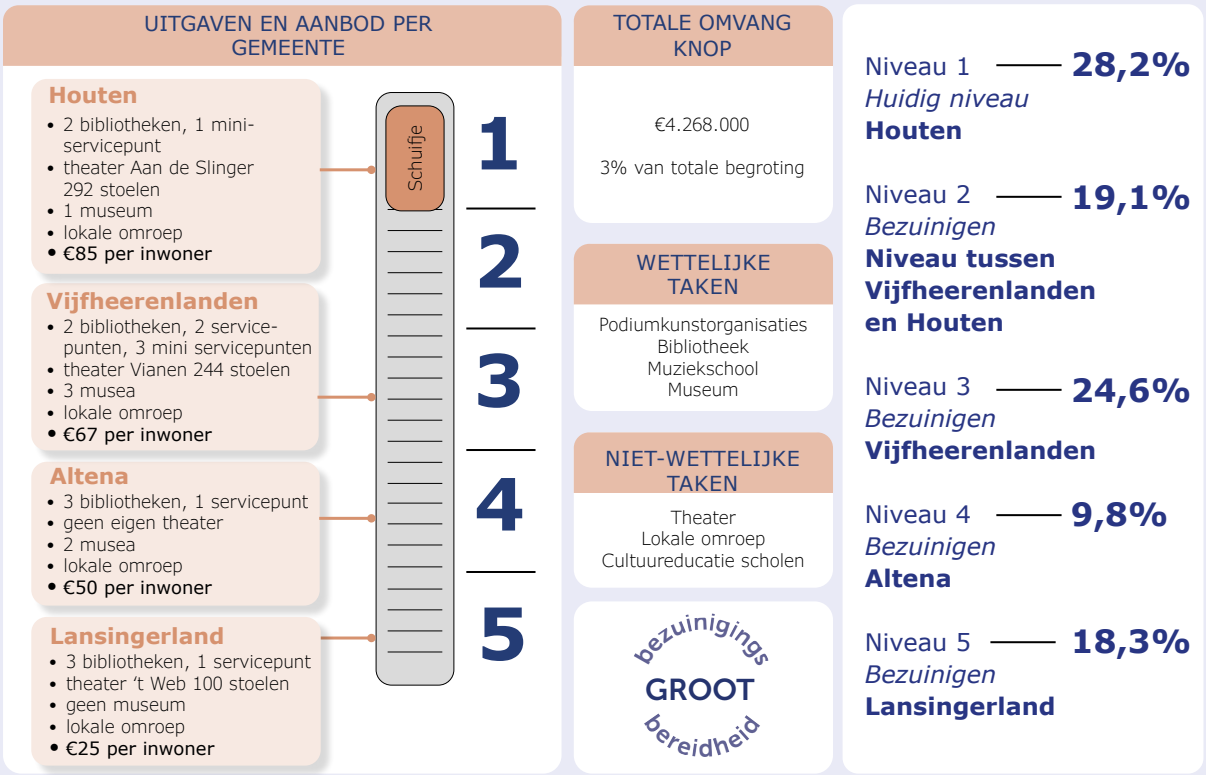
Bescherm de verbindende kracht van sport

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema 'Kunst en cultuur'?

Voor dit thema is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief 'Groot'. Kunst en cultuur heeft een belangrijke sociale functie maar de gemeente kan kritisch kijken naar de mogelijkheden om te bezuinigen met beperkte maatschappelijke impact. Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.

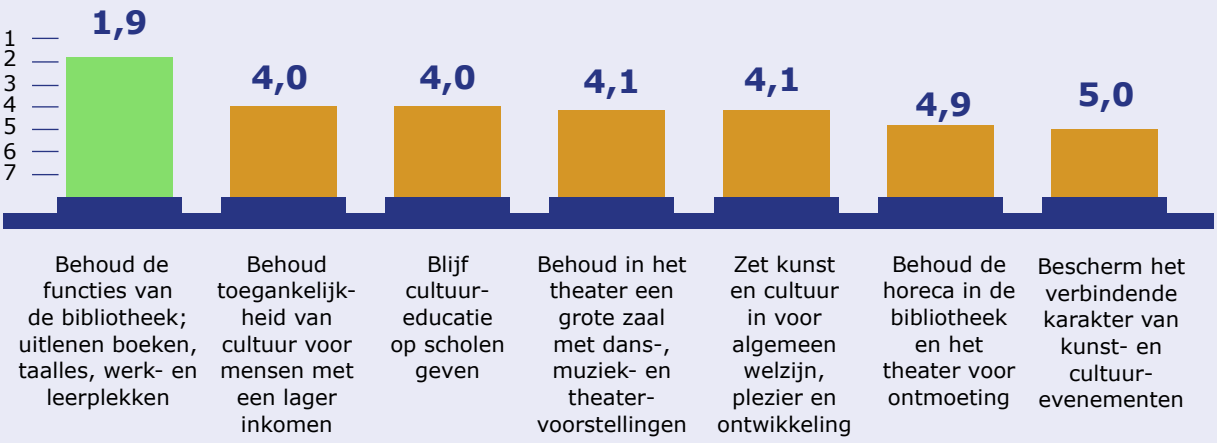
Ongeveer 18% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

afbeelding vragenlijst — resultaten

B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (7)

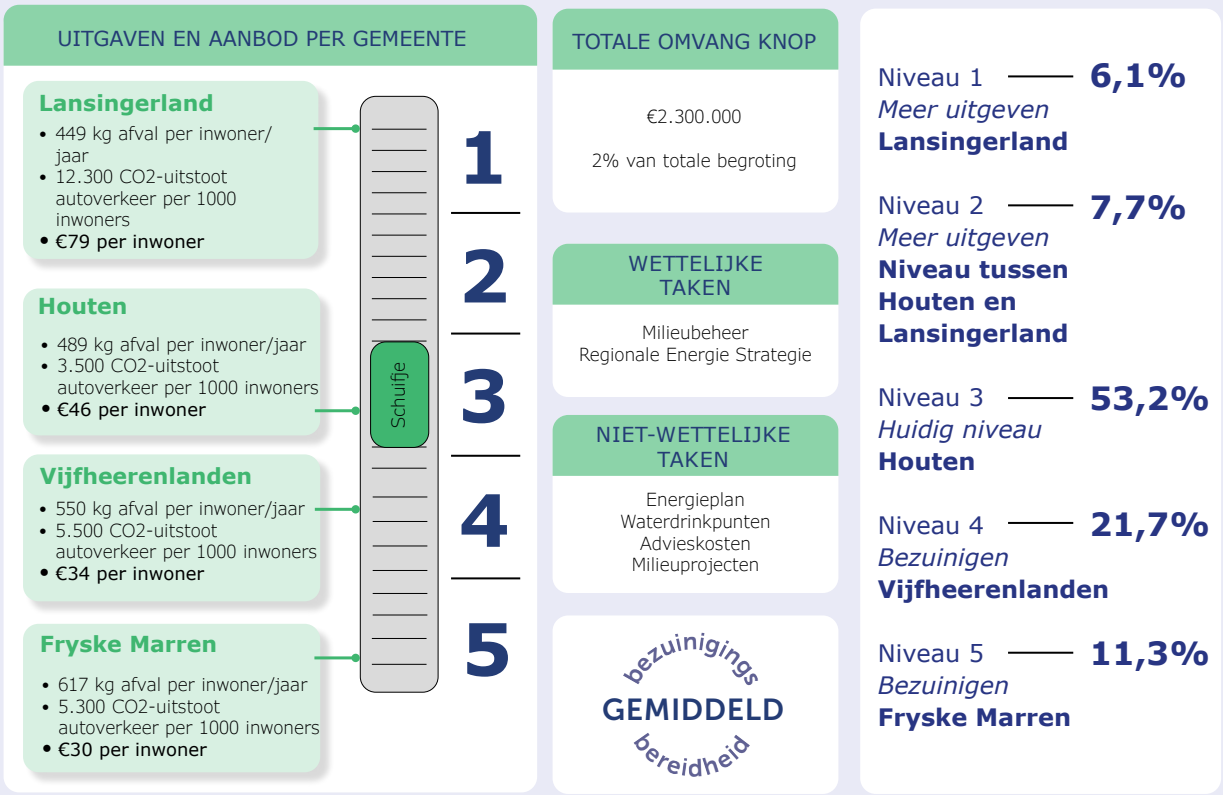
Duurzaamheid en energie

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema 'Duurzaamheid en energie'?

Voor dit thema is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief 'Gemiddeld'. Inwoners zien het belang van dit thema in voor de toekomst. Maar zij zien ook mogelijkheden om gerichter met deze opgaven om te gaan. Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.

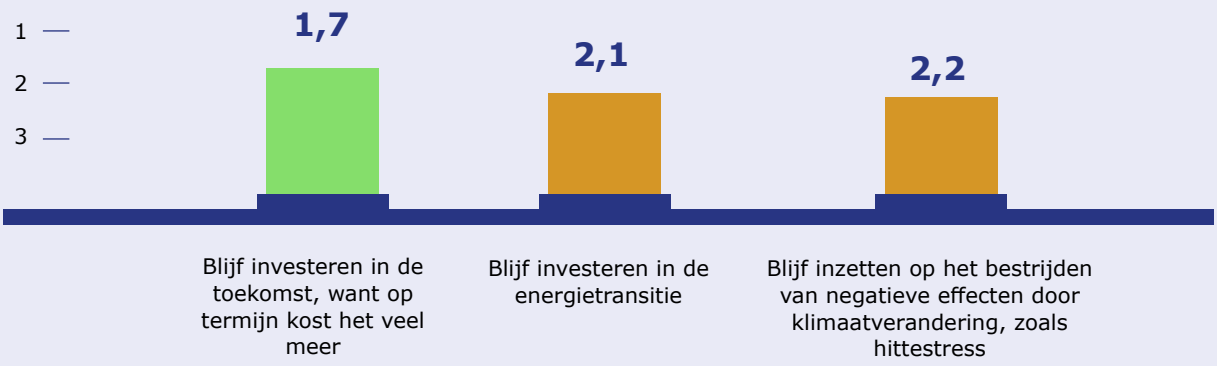
Ongeveer 11% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

afbeelding vragenlijst — resultaten

B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (3)

A Ziet u kansen om te bezuinigen op het thema ‘Onze leefomgeving’?

Voor dit thema is de Houtense bezuinigingsbereidheid relatief ‘Groot’. De aandacht voor onderhoud van de openbare ruimte mag volgens een deel van de inwoners best wat minder. De buurt zou dit ook zelf kunnen onderhouden.Bekijk de afbeelding hieronder voor de getoonde samenvatting.
Ongeveer 11% van de deelnemers ziet kansen om te bezuinigen.

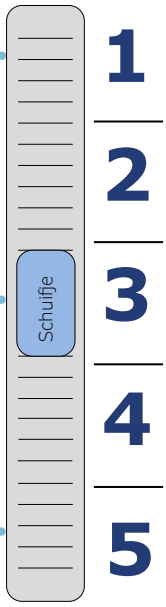
afbeelding vragenlijst

UITGAVEN EN AANBOD PER GEMEENTE

Lansingerland
- bovengemiddelde fietsinfrastructuur
- oppervlakte bomen 10,6%
- 49% lopen en/of fietsen naar werk
- fietsenstalling gratis
- €440 per inwoner

Houten
- hoge kwaliteit fietsinfrastructuur
- oppervlakte bomen 14,1%
- 50% lopen en/of werken naar werk
- fietstalling gratis
- €369 per inwoner

De Bilt
- bovengemiddelde fietsinfrastructuur
- oppervlakte bomen 40,7%
- 51% lopen en/of fietsen naar werk
- fietstalling 55 cent/dag
- €280 per inwoner

TOTALE OMVANG KNOP

€18.639.000

13% van totale begroting

WETTELIJKE TAKEN

Beheer en onderhoud wegen
Reguleren parkeren en verkeer
Openbaar vervoer

NIET-WETTELIJKE TAKEN

Onderhoud (recreatief) groen
Onkruidbestrijding wegen en groen
Fietstransferium
Aantal speeltuinen
Promotie Houten: markt en kermis

bezuinigings GROOT bereidheid

resultaten

Niveau 1 — **2,9%**
Meer uitgeven
Lansingerland

Niveau 2 — **7,8%**
Meer uitgeven
Niveau tussen Houten en Lansingerland

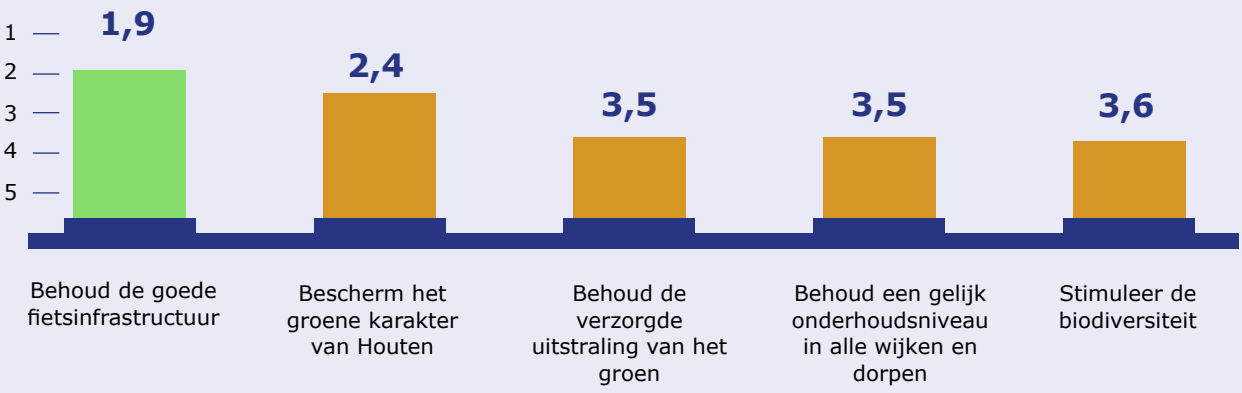
Niveau 3 — **52,2%**
Huidig niveau
Houten

Niveau 4 — **28,8%**
Bezuinigen
Niveau tussen De Bilt en Houten

Niveau 5 — **8,3%**
Bezuinigen
De Bilt

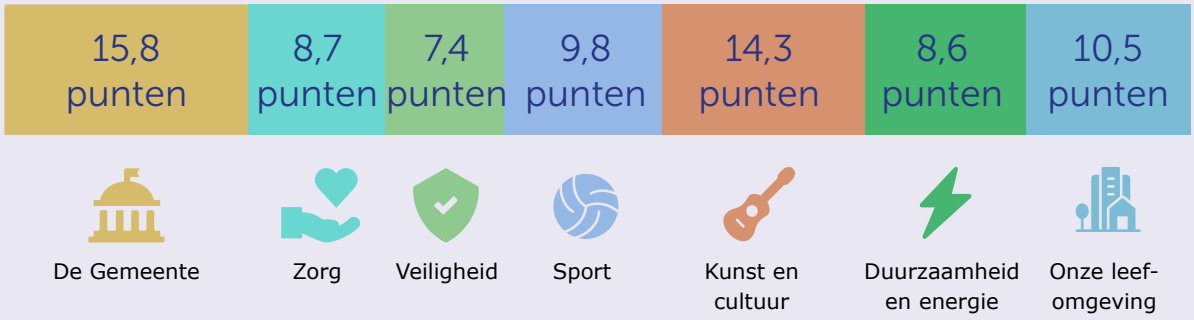
B Welke randvoorwaarden vindt u het belangrijkst?

Rangschik de randvoorwaarden van meest belangrijk (1) naar minst belangrijk (5)

Welke keuzes maakt u voor het begrotingstekort?

Stel u heeft 75 punten te verdelen, elk punt is 100.000 euro waard. Hoe meer punten u aan een thema geeft, hoe meer u erop wil bezuinigen. U bepaalt hoe de bezuinigingen verdeeld worden over de thema's. Hoe verdeelt u de financiële uitdaging van 7.5 miljoen euro over de verschillende thema's?

Kunt u uw verdeling toelichten?

Zorg en veiligheid
Zorg en veiligheid worden door veel inwoners gezien als belangrijke basisvoorzieningen waar niet op bezuinigd zou moeten worden. Zorg geldt als een eerste levensbehoefte en moet voor iedereen toegankelijk zijn. Veiligheid draagt bij aan een leefbare en gelukkige gemeente.

Tegelijkertijd beseffen sommige inwoners dat zorg veel geld kost. Daarom pleiten zij voor een efficiënte inzet van middelen en meer nadruk op zelfredzaamheid en preventie. Investeren in gezondheid, sport en sociale netwerken kan de zorgvraag verminderen. Ondanks de lastige keuzes die gemaakt moeten worden, blijven zorg en veiligheid voor de meeste inwoners de belangrijkste pijlers van het gemeentelijke beleid.

Kunst & cultuur en sport
Kunst, cultuur en sport worden door inwoners gewaardeerd. Maar als minder noodzakelijk gezien dan zorg, veiligheid en leefomgeving. In tijden van bezuinigingen vinden veel inwoners het begrijpelijk dat op deze terreinen wordt bespaard. Ze worden vaker gezien als aanvullende voorzieningen, waarvan het wegvallen of versoberen minder ingrijpend is. Sommige inwoners wijzen erop dat kunst en cultuur vooral door een kleinere groep worden benut. Ook bij sport is er begrip voor een hogere eigen bijdrage van gebruikers. Zeker gezien het relatief hoge inkomensniveau in Houten. Hoewel deze thema's bijdragen aan welzijn, worden ze als minder urgent beschouwd dan de belangrijkste basisvoorzieningen. Daarnaast is er voor deze thema's meer ruimte om bewoners hier zelf meer verantwoordelijkheid te geven.

De leefomgeving
De leefomgeving wordt door veel inwoners gewaardeerd als een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven in de gemeente. Sommigen beschrijven het zelfs als een bepalende factor voor de kwaliteit van wonen in Houten. Groen, fietspaden en de algemene inrichting van de buitenruimte worden gezien als sterke punten van de gemeente, die bijdragen aan het prettige woonklimaat.

Tegelijkertijd vinden inwoners dat alle thema's iets moeten bijdragen. Daarbij wordt opgemerkt dat inwoners hier zelf meer in kunnen betekenen. Door bijvoorbeeld gezamenlijk de buitenruimte te onderhouden, kan op kosten worden bespaard zonder dat de kwaliteit sterk achteruitgaat.

Sommige inwoners mensen vinden dat er relatief veel is geïnvesteerd in de leefomgeving, en dat er mogelijk op onderdelen wel iets kan worden teruggeschroefd. Anderen geven juist aan dat zij liever zo min mogelijk bezuinigen op dit thema, vanwege de directe invloed op het dagelijks leven. Al met al wordt de leefomgeving gezien als waardevol, maar ook als een thema waar met slim beleid en betrokkenheid van inwoners op een verantwoorde manier bespaard kan worden.

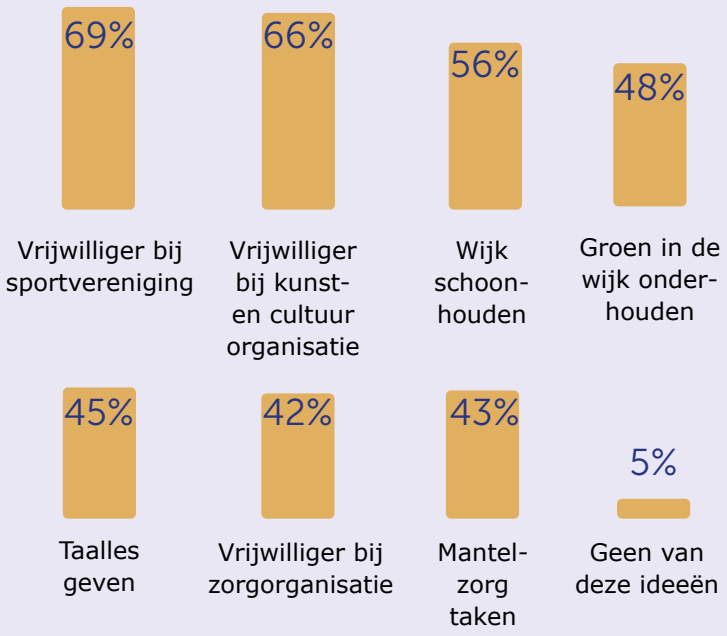
De gemeente
Inwoners wijzen voor dit thema op mogelijke besparingen binnen de gemeentelijke organisatie. Zoals minder externe inhuur, versobering van interne processen of efficiënter werken. Deze voorstellen worden soms samen genoemd met kritiek op hoe de gemeente is georganiseerd. Tegelijkertijd waarschuwen enkelen dat de gemeente wel voldoende uitvoeringskracht moet behouden.

Duurzaamheid
Duurzaamheid wordt door een deel van de inwoners gezien als een belangrijk onderwerp. Het verdient ook in tijden van bezuinigingen aandacht. Zo worden bezuinigen op duurzaamheid door meerdere inwoners gezien als een oplossing voor de korte termijn. Dit kan op de lange termijn juist tot hogere kosten en grotere problemen leiden. Investeren in dit thema is belangrijk om toekomstige generaties te beschermen.

Tegelijk vinden sommigen dat duurzaamheid en energiebeleid vooral een landelijk thema is. Een landelijke aanpak zorgt mogelijk voor meer efficiëntie en een grotere impact. Andere inwoners vinden juist dat de gemeente wél verantwoordelijkheid moet nemen. Maar dan samen met de inwoners. Er liggen besparingskansen voor de gemeent door inwoners te stimuleren om energie te besparen, minder te consumeren en afval te beperken.

2. Meer zelf doen

Welke van onderstaande taken vindt u geschikt (meer) door inwoners uit te laten voeren?

Bij Anders, namelijk (7%) noemen deelnemers het volgende:

- Buurtpatrouilles voor verbeterde veiligheid
- Voorlichting en advies geven over subsidiemogelijkheden
- Ondersteunen van lokale initiatieven voor energiebesparing
- Twijfels of alle taken wel geschikt zijn voor vrijwilligers
- Vrijwilligerswerk mag geen vervanging zijn voor betaalde banen
- Vrijwillige inzet vraagt professionele begeleiding en duidelijke kaders
- Inwoners vervullen al veel vrijwillige taken. In hoeverre hebben zijn nog tijd en energie om meer vrijwilligerswerk te doen

Welke taken voert u nu al uit?

	Doe ik al en wil/ kan niet meer doen	Doe ik al, en zou best meer willen doen	Doe ik nog niet, maar wil er mee beginnen	Doe ik nog niet en ook geen interesse om te starten
Groen in de wijk onderhouden	25%	11%	40%	24%
Vrijwilliger kunst en cultuurorganisatie	12%	4%	22%	61%
Wijk schoonhouden	35%	22%	28%	14%
Vrijwilliger bij sportvereniging	30%	5%	7%	57%
Taalles geven	7%	2%	35%	57%
Vrijwilliger bij zorgorganisatie	13%	3%	28%	56%
Mantelzorg taken	44%	5%	9%	42%

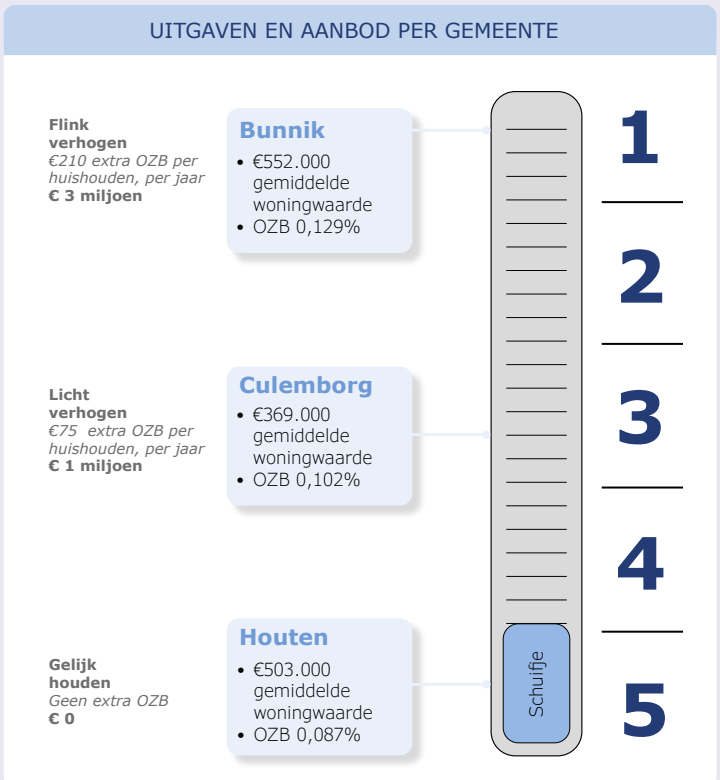
Bent u bereid extra onroerendezaakbelasting per jaar te betalen?

Bij de eerdere gesprekken op straat en via een online vragenlijst bleek dat ongeveer 65% van de Houtenaren het acceptabel vindt om de onroerendezaakbelasting (belasting over waarde van de woning) te verhogen.

Het OZB (onroerendezaakbelasting) tarief van Houten is vergeleken met dat van verschillende regiogemeenten. Zie de afbeelding voor de verschillende niveaus.

belastings GROOT bereidheid

afbeelding vragenlijst

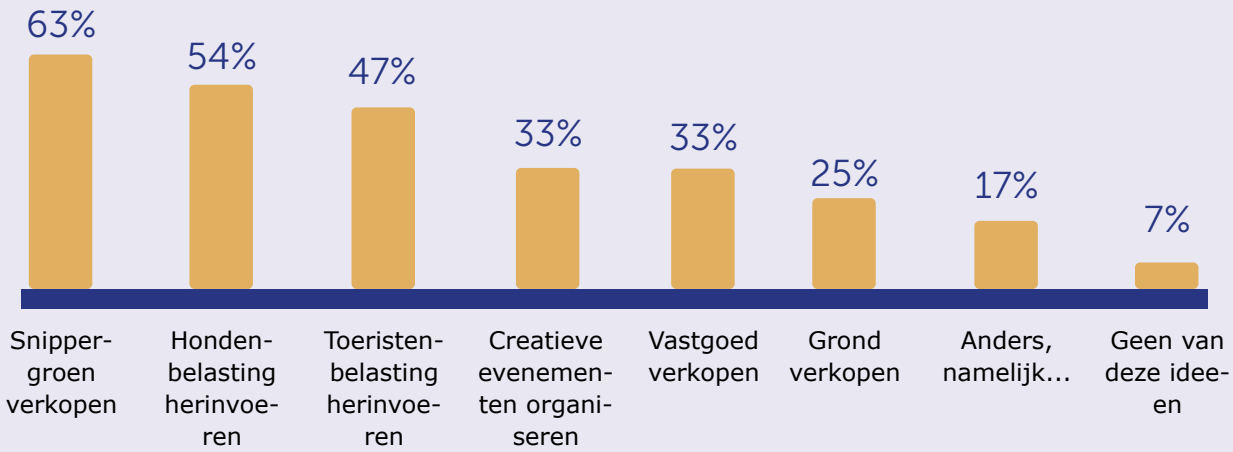

Niveau 1 *Flink verhogen* **Bunnik**	**14,7%**
Niveau 2 **Niveau tussen Culemborg en Bunnik**	**12,8%**
Niveau 3 *Licht verhogen* **Culemborg**	**20%**
Niveau 4 **Niveau tussen Houten en Culemborg**	**18%**
Niveau 5 *Huidig niveau* – geen extra OZB	**34,5%**

3. Omdenken

Wat vindt u goede ideeën om op creatieve manieren geld te verdienen?

Inwoners zagen tijdens de eerdere participatie de meeste kansen in het verkopen van snippergroen door de gemeente, het opnieuw invoeren van hondenbelasting en het verhogen van de toeristenbelasting. Meerdere antwoorden waren mogelijk.

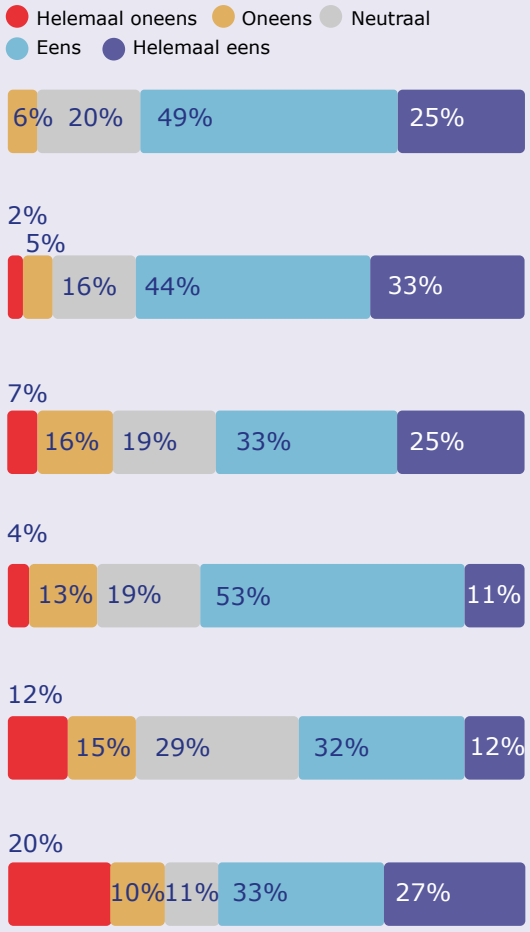

Deelnemers dragen spontaan een aantal aanvullende ideeën (7%) aan om op creatieve manieren extra inkomsten voor de gemeente te genereren:

Een veelgenoemd voorstel is het invoeren van kattenbelasting. Vaak als tegenhanger van of aanvulling op hondenbelasting. Ook worden betaald parkeren en parkeervergunningen, met name bij recreatiegebieden en voor huishoudens met meerdere auto's, genoemd. Daarnaast zien inwoners kansen in het verhuren of efficiënter inzetten van gemeentelijk vastgoed. Zoals het gemeentehuis of Theater Aan de Slinger.

Het Houtens Begrotingsadvies kan samengevat worden in zes stellingen. In hoeverre bent u het eens met deze stellingen?

De gemeente moet...

Wilt u verder nog iets delen over de Ronde van Houten of de financiële uitdagingen?

- "Het kan helpen om creatief en open met uitdagingen om te gaan. Het zou best kunnen zijn dat bezuinigingen iets nieuws brengt en voordelen geeft."
- "Veel succes en wijsheid gewenst!"
- "Houd rekening met de leefbaarheid van de kleine kernen. Er wordt in de buitengebieden al flink gedraaid op vrijwilligers. Bijvoorbeeld bij De Trossel (Schalkwijk). De rek kan er een keer uit zijn."
- "De begroting moet vooral kritisch vanuit de uitgaven bekeken worden. Deze moeten doelmatig zijn en aantoonbaar effectief. Als er bezuinigd moet worden is er maar beperkt ruimte voor hobby- of prestigeprojecten."
- "Waar praktisch, laat inwoners betalen voor wat ze gebruiken. De hondenbelasting is een goed voorbeeld. Dit levert inkomsten op een manier die inwoners de keuze laat."

Jongerenraad

Wanneer? → 3 april 2025

Waar? → Shine Houten

Wie? → 15 jongeren

Donderdag 3 april dacht de Jongerenraad mee over de financiële uitdagingen van de gemeente Houten. De jongerenraad bestaat uit ongeveer 15 betrokken jongeren. Zij denken regelmatig met de gemeente mee over verschillende thema's. Daarnaast geven zij gevraagd en ongevraagd advies.

De avond begon met een korte toelichting over de noodzaak van de Ronde van Houten, het proces en de uitkomsten (Houtens Begrotingsadvies). Vervolgens ging de Jongerenraad in debat over twee thema's. Hieronder volgt een samenvatting van het gesprek.

Veiligheid: belangrijk onderwerp; weinig bezuinigingskansen

De jongerenraad vindt het relatief veilig op straat in Houten. Het is belangrijk om dit te koesteren. Volgens hen liggen er weinig kansen om op dit thema te bezuinigen. Eén van de jongeren ziet wel kansen. Bijvoorbeeld om meer in te zetten op cameratoezicht in plaats van handhavers of politie. Hierbij benoemt een andere jongere dat dit waarschijnlijk lastig is in verband met privacywetgeving.

Een andere mogelijkheid is het inzetten op preventie door handhavers, politie en jongerenwerk. Dit kost op de korte termijn wellicht meer geld. Maar zorgt op de langere termijn voor een besparing. Omdat minder jongeren in de criminaliteit terecht komen.

De kermis verdient speciale aandacht. Er zijn elk jaar veel ruzies en gevechten. Aan de veiligheid van dit evenement mag juist nog meer uitgegeven worden. Bijvoorbeeld door betere 'crowd-control'.

Onze leefomgeving: kans om zelf aan de slag te gaan

De jongerenraad ziet bij dit thema meer kansen om op creatieve manieren geld te besparen. Zo zou er bijvoorbeeld minder vaak gemaaid kunnen worden. Dit bespaart geld en is misschien ook nog goed voor de biodiversiteit.

Daarnaast zouden inwoners taken over kunnen nemen van de gemeente. Bijvoorbeeld door zelf te snoeien of maaien waar dat kan. Eén van de jongeren geeft aan dat dit nu al gebeurt. Maar kan wellicht nog vaker gedaan worden.

Fietspaden, wegen en het onderhoud daarvan hoort ook bij dit thema. Hier moet niet op bezuinigd worden. Wegen en fietspaden zijn op sommige plekken al in slechte staat. Bezuinigingen zouden voor gevaarlijke en verkeersonveilige situaties kunnen zorgen.

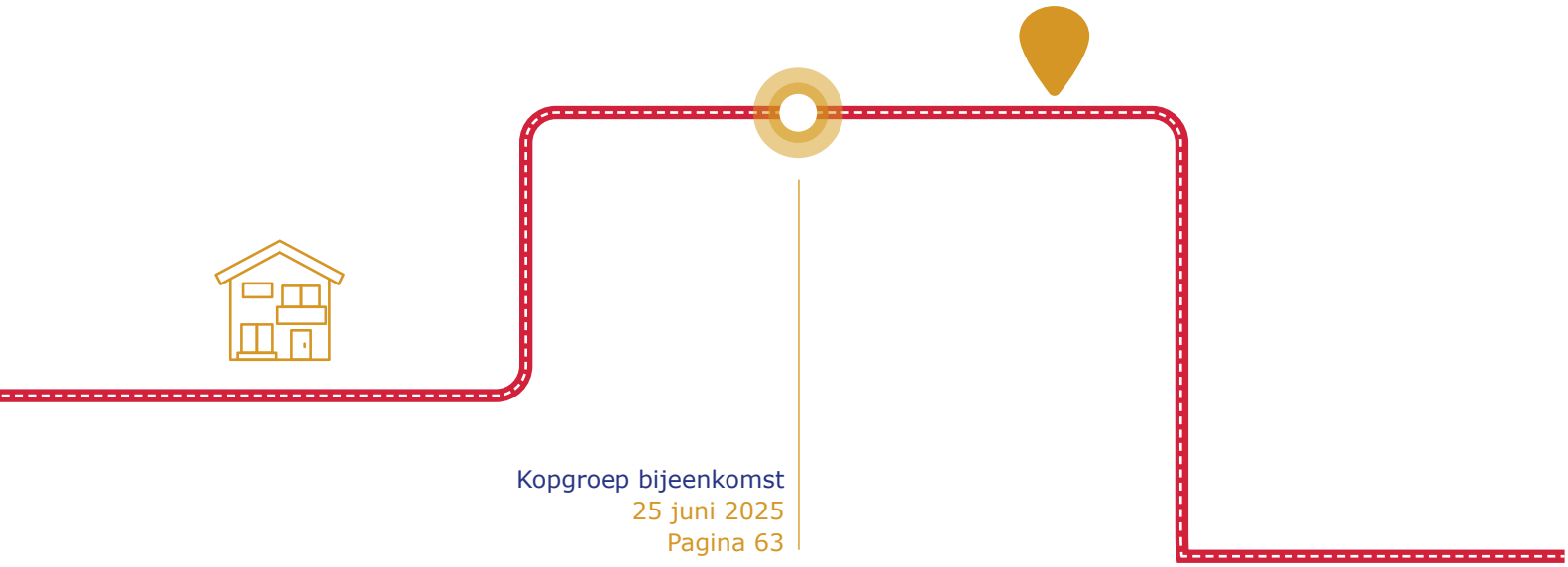

Verder in gesprek over andere thema's

De jongerenraad had nog andere punten op hun agenda tijdens deze avond. Daarom is met de jongeren afgesproken dat zij op een later moment verder in gesprek gaan over de overige thema's van de Ronde van Houten. Hun inbreng wordt dan met de projectgroep en de wethouder gedeeld.

5 In gesprek met het bestuur

De kopgroep reageert op de voorgestelde perspectiefnota. En hoe de inbreng uit de Ronde van Houten hierin verwerkt is. Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad gebruiken de inbreng uit het Houtens Begrotingsadvies en het participatielogboek bij het vaststellen van de perspectiefnota 2026.

Kopgroep bijeenkomst
25 juni 2025
Pagina 63

Kopgroep bijeenkomst

Wanneer? → 25 juni 2025

Waar? → Opstandingskerk

Wie? → 10 betrokken Houtenaren

Woensdag 25 juni kwam de kopgroep voor de vierde keer bijeen. Zij gingen met wethouder Financiën Daan Vermeulen in gesprek over het voorstel voor de Perspectiefnota 2026. De Perspectiefnota en het bijbehorende raadsvoorstel zijn een week van tevoren met de kopgroep gedeeld. De kopgroep heeft dit vooraf doorgenomen zodat zij gericht in gesprek konden met de wethouder. Hieronder volgt een kort verslag.

Wethouder: "Veel waardevolle inbreng voor perspectiefnota"

Na een korte voorstelronde door de kopgroep was het woord aan de wethouder Financiën. Hij lichtte de inhoud van de Perspectiefnota toe en hoe de inbreng uit de Ronde van Houten daarbij benut is. De wethouder kijkt positief terug op de Ronde van Houten. Het was mooi om te zien hoeveel betrokkenheid Houtenaren toonden bij hun dorp of leefomgeving. Het proces heeft veel nuttige inbreng en voorstellen vanuit de samenleving opgeleverd. Daarnaast heeft het proces voor veel bekendheid gezorgd over de financiële uitdagingen in het 'Ravijnjaar'.

Het begrotingsadvies sterkte de wethouder en de directie om maatregelen voor te stellen. Denk aan maatregelen zoals de voorgestelde verhoging van de OZB of minder vaak maaien van grasvelden. Daarnaast maakte de Ronde van Houten duidelijk dat de 'sterkste schouders, de zwaarste lasten moeten dragen'. Ook dit principe is door het college omarmt. Bijvoorbeeld door beperkt te bezuinigen op armoedebestrijding (bijv. sportfondsen voor gezinnen met een kleine portemonnee).

Wethouder Vermeulen is blij dat de gemeente Houten geen 'kaasschaaf methode' heeft toegepast. Hierbij wordt namelijk op elk thema bezuinigd wordt met beperkt oog voor de gevolgen. Bij de meer 'chirurgische aanpak' van de gemeente Houten is geprobeerd om de maatschappelijke effecten zoveel mogelijk te beperken.

Het Perspectiefnota 2026 vindt u hier

Kopgroep: “Complimenten, perspectiefnota bevat veel inbreng uit Ronde van Houten”

De kopgroepleden zijn enthousiast over de inbreng uit de Ronde van Houten in de perspectiefnota. Zo stelde de kopgroep in het begin van het proces al een OZB-verhoging voor. De extra inkomsten uit deze belastingverhoging zorgen ervoor dat het te bezuinigen bedrag verkleint. Andere maatregelen en suggesties die overgenomen zijn onder andere minder intensief groenonderhoud, versoberen van cateringvoorzieningen, (relatief) beperkt bezuinigen op welzijn.

Een ander idee van de kopgroep was het faciliteren van inwonersinitiatieven zoals groen onderhoud in eigen beheer. Het college maakt dit mogelijk middels het aanstellen van een opbouwmedewerker en kwartiermaker. Zij gaan het proces opzetten om deze inwonersinitiatieven mogelijk te maken.

Uiteraard zijn niet alle ideeën en suggesties overgenomen. Zo stelde de kopgroep bijvoorbeeld voor om een inkomensafhankelijke bijdrage voor WMO-voorzieningen in te voeren. Wethouder Vermeulen lichtte toe dat dit wettelijk niet toegestaan is. De kopgroep had hier begrip voor. De kopgroep gaf aan dat de voorgestelde maatregelen uit de perspectiefnota nog redelijk vaag blijven. Dit mag concreter zodat het beter te begrijpen is voor inwoners. Wethouder Vermeulen lichtte toe dat bij de behandeling van de begroting, in het najaar, dat zeker concreter wordt.

Interessant proces maar ook ruimte voor verbetering

Tot slot reflecteerde de kopgroep op het proces van de Ronde van Houten en hun betrokkenheid bij de kopgroep. Ze waarderen de mogelijkheid om mee te denken en de inspanningen van de gemeente om dit mogelijk te maken. Uiteraard blijft er ruimte voor verbetering. Zo duurde het proces van begin (mei 2024) tot eind (juni 2025) vrij lang. Dit heeft er mogelijk voor gezorgd dat sommige inwoners afgehaakt zijn. Ook vragen sommige kopgroepleden zich af hoe de inbreng van straatgesprekken zich verhoudt tot een vragenlijst of een kopgroepbijeenkomst. Eén van de kopgroepleden waardeerde de inbreng van de inhoudelijke ambtenaren tijdens de derde bijeenkomst. De ambtenaren hadden al eerder betrokken kunnen worden, zodat de kopgroep eerder de diepte in was gegaan.

Ondanks de mogelijke verbeteringen is de kopgroep blij met de inbreng in de uiteindelijke perspectiefnota! De kopgroep geeft aan dat de expertise en het enthousiasme in de samenleving opnieuw betrokken kan worden bij de uitwerking van de maatregelen voor de begroting van 2026. De kopgroep denkt dan ook weer graag actief mee!

juli 2025